

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Komparace a strukturální analýza turistických průvodců Číny

Comparison and Structural Analysis of Tourist Guidebooks of China

OLOMOUC 2021 Ivana Hansgutová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Halina Kotíková, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou magisterskou diplomovou práci vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího mé práce. Veškeré použité zdroje a literaturu jsem řádně citovala s uvedením úplného odkazu na příslušný zdroj.

V Olomouci dne 10. 12. 2020

Podpis.....

Anotace

Cílem diplomové práce je na základě komparací vyhodnocených dat zjistit, zdali a čím se v rámci stanovených hodnotících kritérií vybrané turistické průvodce liší, dále vypracovat návrh pro strukturované řešení výsledků pomocí A3 reportu a tímto danou problematiku rozvést. Pro potřeby práce byly vybrány dva knižní průvodce zabývající se Čínou, první z nich pochází z populární řady knižních průvodců Lonely Planet jako vhodný zástupce příruček zahraniční edice a druhý 中国自助游 neboli „Osobní průvodce Čínou“ je příručkou edice čínské.

Výsledky kvalitativní komparace naznačují, že cílové zaměření obou průvodců je příliš nespecifické, a ani v jednom z případů nezohledňují potřeby a preference jednotlivých turistických skupin. V diplomové práci je předloženo možné strukturované řešení daných výsledků pomocí metody A3 reportu, které navrhuje specifitější orientaci v rámci preferencí a potřeb jednotlivých skupin turistů.

Klíčová slova: knižní průvodce, cestovní ruch, Čína, Peking, Šanghaj, cílová skupina

Tímto bych chtěla vyjádřit své poděkování paní Ing. Halině Kotíkové, Ph.D. za její odborné vedení, cenné rady a trpělivost při vedení mé diplomové práce. Poděkování také patří mému příteli Ing. Jakubu Fojtíkovi za jeho věcné připomínky a podporu při psaní práce.

Obsah

Ediční poznámka.....	8
Úvod.....	9
Cíl práce, výzkumné otázky, metodika výzkumu.....	10
Cíl práce	10
Výzkumné otázky.....	10
Metodika výzkumu.....	10
Zdroje dat.....	11
Hodnotící kritéria.....	12
Struktura práce	13
1. Definice pojmů	14
1.1 Cestovní ruch	14
1.2 Klasifikace cestovního ruchu	15
1.2.1 Dle původu účastníků	15
1.2.2 Dle vztahu k platební bilanci státu	15
1.2.3 Dle způsobu zajištění služeb	16
1.2.4 Dle geografické charakteristiky destinace.....	16
1.2.5 Dle uspokojení potřeb účastníka cestovního ruchu	16
1.3 Typologie účastníků cestovního ruchu.....	17
1.3.1 UNWTO typologie	17
1.3.2 Cohenova typologie.....	17
1.3.3 Plogova typologie.....	18
1.4 Okolí systému cestovního ruchu	19
1.5 Cestovní kancelář a cestovní agentura	19
2. Cestovní ruch Číny	21
2.1 Historie cestovního ruchu	21
2.2 Příjezdový cestovní ruch v Číně	23
2.2.1 Navštěvovaná místa.....	25
2.2.2 Zdroje příjezdového cestovního ruchu Číny	25
2.2.3 Vízová povinnost.....	26
3. Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v Číně	28
3.1 Lokalizační předpoklady	28
3.2 Selektivní předpoklady.....	31

3.3 Realizační předpoklady	32
4. Image destinace cestovního ruchu	34
5. Turistický průvodce	36
5.1 Změna významu knižních průvodců	37
6. Struktura vybraných průvodců.....	38
6.1 Turistický průvodce <i>Čína</i> nakladatelství Lonely Planet	38
6.2 Turistický průvodce 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“	40
7. Hodnotící kritéria	43
7.1 Výchozí bod Peking	43
7.1.1 Analýza navrhovaných tras průvodce zahraniční edice	44
7.1.2 Analýza navrhovaných tras průvodce čínské edice	47
7.2 Výchozí bod Šanghaj	48
7.2.1 Analýza navrhované trasy průvodce zahraniční edice	48
7.2.2 Analýza navrhovaných tras průvodce čínské edice	49
7.3 Komparace navržených tras s výchozím bodem v Pekingu.....	51
7.3.1 Průvodce <i>Čína</i> nakladatelství Lonely Planet.....	51
7.3.2. Průvodce 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“	54
7.4 Komparace navržených tras s výchozím bodem v Šanghaji.....	57
7.4.1 Průvodce <i>Čína</i> nakladatelství Lonely Planet.....	57
7.4.2 Průvodce 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“	59
8. Shrnutí výsledků	62
8.1 Návrhy.....	65
8.1.1 Zacílení	65
8.1.2 Uživatelská vstřícnost.....	65
8.1.3 Výběr adekvátní kvality služeb	66
8.2 A3 report	68
Závěr	70
Resumé.....	72
Seznam použité literatury a zdrojů	73
Seznam příloh	80

Seznam tabulek, grafů a zkratek

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Shrnutí výsledků komparace průvodců z pohledu průvodce Lonely Planet

Tabulka č. 2 – Shrnutí výsledků komparace průvodců z pohledu „Osobního průvodce Čínou“ 中国自助游

Seznam grafů

Graf č. 1 – Počet příjezdů zahraničních návštěvníků do Číny

Seznam zkratek

ADS	Approved Destination Status
CA	cestovní agentura
CK	cestovní kancelář
CR	cestovní ruch
ČLR	Čínská lidová republika
LP	Lonely Planet
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
WTO	Světová obchodní organizace

Ediční poznámka

V této práci jsou čínská slova a názvy psány čínskou transkripcí pinyin. Výjimkou jsou místní názvy, které mají v českém jazyce zavedený svůj vlastní používaný ekvivalent (např. Beijing – Peking, Shanghai – Šanghaj). V případě čínských znaků jsou znaky uvedeny ve zjednodušené podobě.

Úvod

Lidé se o místech dozvídají různými způsoby, z nichž vysoce ceněná je přímá zkušenost. Zvyšující se popularita cestování ve volném čase je částečně přičítána vrozené lidské zvědavosti získávat informace o neznámých místech. Jeden ze způsobů, jehož prostřednictvím je ovlivňován proces vytváření představ lidí o konkrétním místě, je cestovní literatura. Existují její různé podoby od deníků přes cestopisy po tištěné průvodce. (Lew 1991, 124–137)

Především zmíněné turistické průvodce v knižní podobě jsou stěžejní pro tuto diplomovou práci, která klade důraz na dvě konkrétní příručky z čínské a zahraniční edice, jež se zabývají Čínou. Jelikož současná doba přispívá k posunu významu knižních průvodců, řešíme aktuálnost této problematiky, která je konkrétně uplatněna na ČLR. Z daných důvodů si diplomová práce klade za cíl nejen zjistit, jestli a čím se v rámci stanovených hodnotících kritérií průvodce liší, ale pro komparací vyhodnocená data též najít praktické uplatnění využitelné v současnosti. Řešení a návrhy jsou představeny pomocí strukturovaného řešení A3 reportu.

Cíl práce, výzkumné otázky, metodika výzkumu

Cíl práce

Cílem této diplomové práce je na základě komparací vyhodnocených dat zjistit, jestli a čím se v rámci stanovených hodnotících kritérií vybrané turistické průvodce liší, vypracovat návrh pro strukturované řešení výsledků pomocí A3 reportu a tímto danou problematiku rozvést.

Pro potřeby diplomové práce byly vybrány dva turistické průvodce zabývající se Čínou, přičemž jeden z nich je zahraniční edice a druhý je edice čínské. V prvním případě se jedná o zástupce populární řady knižních průvodců Lonely Planet (dále jako LP), konkrétně druhé vydání průvodce *Čína* z roku 2012, který představuje významného zástupce zahraničních turistických příruček. V druhém případě byl vybrán čínský průvodce 中国自助游 (Zhōngguó zìzhù yóu) z roku 2016, který je autorkou volně překládán jako „Osobní průvodce Čínou“.

Výzkumné otázky

Pro splnění cíle byly naformulovány tyto výzkumné otázky:

- Liší se zaměření zvolených průvodců? Pokud ano, čím se liší zaměření vybraného průvodce čínské edice v porovnání s vybraným průvodcem edice zahraniční?
- Na jaká místa v rámci geografické charakteristiky analyzovaných tras průvodce soustředí svou pozornost?
- Na jaké turistické skupiny průvodce cílí? Cílí vybrané průvodce na stejné turistické skupiny? Pokud ne, v čem se liší?

Metodika výzkumu

Ve výzkumné části je využita metoda kvalitativní komparace. Její podstatou je vyhledávání shod a rozdílností u zkoumaných předmětů, přičemž se koncentruje na srovnávání kvality porovnávaných entit. (Ochrana 2019, 58)

Na základě komparací získaných dat je zpracováno strukturované řešení pomocí A3 reportu. Jedná se o systematickou předlohu, která je nástrojem pro uplatnění efektivního myšlení v progresu řešení a zlepšení dané problematiky. Metoda A3 reportu je schopna problém identifikovat a formulovat standardizované řešení, v podstatě se tak

hovoří o vizualizovaném procesu myšlení, které činí rozhodování štihlým. (Forbes & Ahmed 2010, 124)

Strukturované řešení pomocí A3 reportu obsahuje následující kroky:

1. Definice problému
2. Rozbor problému
3. Stanovení cíle
4. Analýza kořenové příčiny problému
5. Navrhovaná řešení
6. Plán řešení situace
7. Potvrzení výsledků zavedených řešení
8. Uplatnění/kritická fáze

Nejprve tedy dochází k definici problému. Ta musí být jednoznačná a srozumitelná, poté je identifikován rozdíl mezi cílovým a současným stavem. Vymezení problému metodou ANO/NE nastává v druhém kroku při rozboru problému. V dalším bodě probíhá stanovení cíle, které je následováno analýzou kořenové příčiny problému pomocí metody 5x proč. V rámci této metody je pokládáno pět logicky položených otázek, jejichž prostřednictvím lze pak odpovědět na otázku „proč došlo k výskytu problému“. Poté jsou navrhována řešení a pomocí tzv. 5 W a 2 H otázek“ je stanoven plán řešení situace. (Svět produktivity c2012) Předposlední bod sleduje potvrzení výsledků zavedených řešení a A3 report je ukončen kritickou fází, případně uplatněním kompletního návrhu. (Nicholas 2010)

Zdroje dat

Pro účely této diplomové práce byly zvoleny dva turistické průvodce. První, z anglického originálu, pochází z řady knižních průvodců Lonely Planet. Na českém trhu je k dispozici několik knižních turistických průvodců zabývajících se Čínou, vydaných v anglickém i českém jazyce. Průvodce Lonely Planet patří mezi nejprestižnější a zároveň nejrozšířenější, a proto byl vybrán pro účely této diplomové práce jako vhodný zástupce turistických příruček zahraniční edice zabývajících se Čínou. Z obecného hlediska jsou průvodce LP vhodné pro návštěvu turisticky méně oblíbených zemí. Byť Čína mezi tyto země nepatří, na základě nižší znalosti anglického jazyka místními obyvateli je nezbytné být na cestu do této země dostatečně připravený.

Druhým vybraným turistickým průvodcem je čínský průvodce s názvem 中国自助游, který je do češtiny volně překládán jako „Osobní průvodce Čínou“. Tištěné vydání 中国自助游 není na území ČR dostupné, proto byla použita původní online verze z roku 2016. I přestože vybrané průvodce nebyly vydány ve stejném roce, splňují požadavky jakožto literární zdroje pro vypracování diplomové práce. Oba průvodce jsou rozsáhlými příručkami a svými detailními popisy se věnují čínským zákoutím.

Hodnotící kritéria

Zvolené knižní průvodce jsou komparovány na základě kritéria, kterým jsou navrhované trasy v každém ze zkoumaných průvodců. V rámci navrhovaných tras se hodnotí jejich charakter, cílová skupina, geografická charakteristika, uspokojení potřeb účastníků cestovního ruchu (dále jako CR) a specifické odlišnosti.

Každý z průvodců má tuto část pojatou jiným způsobem, v průvodci LP se jedná o konkrétní kapitolu „Navrhované trasy“, zatímco v čínském průvodci jsou trasy přiloženy k jednotlivým oblastem.

Struktura práce

V úvodu teoretické části jsou vysvětleny pojmy týkající se cestovního ruchu, stěžejní pro tuto práci je vymezení jeho klasifikace a představení několika typologií účastníků CR. Následující kapitola se zaměřuje na cestovní ruch Číny samotné, nastiňuje jeho historii, důraz je též kladen na příjezdový CR Číny, jenž souvisí s tématem práce. Předpoklady cestovního ruchu mají významný vliv na jeho rozvoj i realizaci, proto je danému tématu věnována následující kapitola s uplatněním na rozvoj CR v Číně. Pátá kapitola si klade za cíl představení turistického průvodce a objasnění posunu jeho významu v současné době.

Po představení struktury obou vybraných příruček se praktická část práce zabývá hodnotícími kritérii stěžejními pro kvalitativní komparaci průvodců. Pro přehlednost práce je tato část strukturována na základě dvou výchozích bodů tras Peking a Šanghaje, jednotlivé trasy jsou analyzovány a následně komparovány. Data vyplývající z kvalitativní komparace jsou zobrazena v tabulkách, následně je vypracován návrh pro strukturované řešení pomocí A3 reportu, který řeší problematiku vyplývající z výsledků kvalitativní komparace zvolených průvodců.

Zdroje této práce byly čerpány převážně ze zahraniční literatury zabývající se problematikou cestovního ruchu a turistických průvodců. Stěžejní pro tuto diplomovou práci byly taktéž dva knižní průvodce zahraniční a čínské edice, jejichž klíčové části pro účely této práce jsou dostupné v přílohách práce.

1. Definice pojmů

Úvodem práce je potřeba definovat základní pojmy, které jsou pro širší pochopení této práce nezbytné. Tyto pojmy budou vysvětleny v první kapitole.

1.1 Cestovní ruch

Na základě složitosti jevu, kterým cestovní ruch nepochybně je, je jeho definování nesnadným úkolem. Proto se v oblasti cestovního ruchu lze setkat s řadou pojmů, jejichž významy se do jisté míry překrývají a zároveň se občas liší.

Samotný pojem se poprvé začal dostávat do povědomí ve 30. letech 20. století. (Štemberk 2009, 14). V roce 1942 přišli dva švýcarští vědci Hunziker a Krapf s jednou z prvních definic. Dle nich se jedná o „*soubor vztahů a jevů, které vyplývají z pobytu na cizím místě, přičemž cílem pobytu není trvalé usídlení nebo výkon výdělečné činnosti.*“ (Kotíková 2013, 15)

Světová organizace cestovního ruchu (dále jako UNWTO)¹ na Mezinárodní konferenci o CR konané v Ottawě v roce 1991 formulovala definici, která o dva roky později byla přijata za oficiální. Definice zní: „*Cestovní ruch představuje činnost lidí spočívající v cestování a pobytu v místě mimo jejich obvyklého pobytu po dobu kratší jednoho roku za účelem využití času, obchodu a jinými účely.*“ (Beaver 2005, 310)

Horner a Swarbrooke (2003, 53) definují CR jako „*krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností.*“ Zároveň zmiňují, jak obtížné je určit, do jak vzdálených oblastí je třeba cestovat a kolik nocí je třeba strávit mimo domov, aby bylo možné daného člověka označit za turistu.

Cestovní ruch se skládá z řady aktivit, služeb, hospodářských a společenských odvětví, jež přináší cestovní požitky a zkušenosti, mezi které se řadí ubytování, stravování, doprava, zábava, nabídky zájmových aktivit, jež jsou k dispozici pro cestující skupiny i jednotlivce. Zahrnuje tedy veškeré poskytovatele služeb pro turisty a samotných služeb s cestovním ruchem spojeným. (Goeldner & Ritchie 2014, 5)

¹ Zkratka UNWTO pochází z anglického názvu *United Nations World Tourism Organization*.

1.2 Klasifikace cestovního ruchu

Cestovní ruch lze dle různých kritérií rozlišovat na následující:

1.2.1 Dle původu účastníků

Domácí cestovní ruch

Domácí CR zahrnuje cesty a pobyty občanů mimo místo jejich trvalého bydliště za účelem využití volného času po dobu kratší, než je jeden rok na území jejich vlastního státu. (Goeldner & Ritchie 2014, 6)

Zahraniční cestovní ruch

O zahraničním CR mluvíme v případě překročení státních hranic. Jedná se o souhrn příjezdového a výjezdového CR. Za příjezdový CR se považuje cestovní ruch do dané země, realizovaný občany cizích zemí. Výjezdový CR představuje cestovní ruch obyvatel dané země, kteří cestují za hranice svého vlastního státu. V obou případech se jedná o cesty realizovatelné na dobu kratší, než je jeden rok. (Vystoupil & kol. 2006, 22)

1.2.2 Dle vztahu k platební bilanci státu

Příjezdový cestovní ruch

Příjezdový CR zahrnuje aktivity související s příjezdem zahraničních turistů do dané země. (Page & Connell 2006, 13)

Z pohledu platební bilance je tento typ CR přínosem, proto je rovněž označován za aktivní cestovní ruch. (Čertík 2001, 17)

Tranzitní cestovní ruch

Za tranzitní CR se považuje průjezd cestujících přes danou zemi do jiného, cílového státu, zpravidla bez přenocování. Rovněž se může jednat o pohyb cestujících v letištním prostoru při mezipřistání letadla. (Weaver & Lawton, 2014, 35)

Výjezdový cestovní ruch

Za výjezdový CR považujeme výjezdy občanů dané země za hranice státu, z hlediska platební bilance výjezdový CR souvisí s vývozem devizových prostředků (World Bank 2007, 367), proto je Čertíkem (2001, 17) označován za pasivní cestovní ruch.

1.2.3 Dle způsobu zajištění služeb

Cestovní ruch organizovaný

Cestování je organizované prostřednictvím cestovních kanceláří (dále jako CK), cestovních agentur (dále jako CA) či jiných organizací (škola, podnik, dům dětí apod.).

Cestovní ruch neorganizovaný

O neorganizovaném CR hovoříme v případě, kdy si turisté plánují svůj výlet sami (zařizování dopravy, ubytování, pojištění, vstupenky) bez jakékoliv pomoci CK či CA. Tito individuální turisté jsou často nazýváni jako tzv. „*backpackers*“.² (Egmond 2007, 62)

Tento typ cestovního ruchu je rozvíjen primárně v posledních dvou dekadách, což je silně ovlivněno rozvojem komunikačních technologií. (Kotíková & Schwartzhoffová 2017, 17)

1.2.4 Dle geografické charakteristiky destinace

V rámci geografické charakteristiky destinace cestovního ruchu se rozlišují následující typy:

- a) Městský CR – poznávání městské kultury, využití městské infrastruktury a služby
- b) Venkovský CR – pobyty na venkově
- c) Rekreační CR – turistická střediska, kde místní ekonomice dominuje cestovní ruch (Inkson & Minnaert 2012, 35)

1.2.5 Dle uspokojení potřeb účastníka cestovního ruchu

Na základě uspokojení potřeb účastníka cestovního ruchu se rozlišují následující typy:

- a) Rekreační CR – relaxace, aktivní pobyt v přírodě
- b) Kulturně-poznávací CR – poznávání kulturních a historických památek
- c) Lázeňský a léčebný CR – účelem cesty je zlepšení zdravotního stavu
- d) Sportovně-turistický CR – horská, vodní, cykloturistika
- e) Přírodní CR – národní parky a rezervace
- f) Vzdělávací CR – získávání znalostí a dovedností (Mirvald 1996)

² V českých zdrojích se také vyskytuje pod výrazem baťůžkáři.

1.3 Typologie účastníků cestovního ruchu

1.3.1 UNWTO typologie

V první řadě si představíme typy účastníků cestovního ruchu dle UNWTO, které Indrová (2009, 13–14) rozděluje na tři skupiny:

Stálý obyvatel

Za stálého obyvatele je považována osoba, která žije v dané zemi alespoň jeden rok před příjezdem do další země, ve které stráví dobu kratší jednoho roku.

Návštěvník

O návštěvníkovi mluvíme tehdy, cestuje-li osoba do jiné země než do té, ve které má své trvalé bydliště na dobu kratší jednoho roku za jiným účelem, než je vykonávání výdělečné činnosti v navštívené zemi.

Turista

Jedná se o osobu cestující do jiné země, než ve které má své trvalé bydliště na dobu delší jedné noci, ovšem nepřesahující dobu jednoho roku za jiným účelem, než je vykonávání výdělečné činnosti v dané zemi.

Od sedmdesátých let bylo řadou autorů vyvinuto několik typologií turistické poptávky, jejichž cílem bylo segmentovat turisty s podobnými charakteristikami. Význam některých z nich je podstatný pro tuto diplomovou práci, proto jsou v této podkapitole zdůrazněny především typologie sociologů Cohena a Ploga. (Indrová 2009, 13–14)

1.3.2 Cohenova typologie

Rozdělení turistů dle sociologa Erika Cohena, o kterém ve své knize hovoří Inkson a Minnaert (2012, 85), je následující:

Organizovaný masový turista

Organizovaný masový turista je charakterizován jako člověk, který tráví drtivou většinu času dovolené v hotelu nebo jeho bezprostředním okolí, volí si populární destinace a cestuje ve větší skupině.

Individuální masový turista

Tento typ turisty se obvykle drží populárních, tzv. „vyjetých“ cest, ačkoliv se též příležitostně pustí do odvážnějších akcí a vystoupí ze své komfortní zóny.

Objevitel

Objevitel si plánuje své cesty sám, snaží se poznat a ztotožnit se zemí, do které cestuje. S tím jednoznačně souvisí i poznávání místních obyvatel. Na druhou stranu je pro něj velmi podstatná i určitá míra pohodlí a bezpečnost.

Tulák

Tulák se pokouší zcela ponořit do hostitelské kultury, snaží se s ní splynout a začlenit se mezi místní komunitu.

1.3.3 Plogova typologie

Další, neméně podstatnou typologií turistů pro tuto práci, je typologie vytvořená Plogem (Cooper & kol. 2008, 47), která vznikla na základě vztahu turisty a jeho ochoty objevovat nové zážitky. Plog přichází s tvrzením, že cestovní ruch mění charakter destinací, a že rozdílné typy turistů jsou mnohdy přitahovány do stejné destinace v průběhu času. Plog rozděluje turisty na tři hlavní typy:

Alocentrik

Alocentrik jako turista hledá nové unikátní zážitky ze svých cest.

Psychocentrik

Tento typ turisty dává spíše přednost turistickým destinacím s dobrou občanskou vybaveností (moderní ubytování, dopravní dostupnost), navštěvuje primárně destinace s turistickou infrastrukturou.

Midcentrik

Midcentrik vykazuje rysy alocentrika i psychocentrika, avšak nemá příliš dobrodružné sklony, nevyhýbá se novým zážitkům, pokud k jejich získání nevede příliš náročná cesta.

1.4 Okolí systému cestovního ruchu

Cestovní ruch jako otevřený systém klade důraz na význam vlivu okolí na jeho strukturu a vývoj. Ekonomické, politické, sociální, technicko-technologické a ekologické prostředí nemá k CR sice přímo výlučný vztah, do určité míry jej ale ovlivňuje.

Velký význam pro rozvoj CR má ekonomické prostředí. Rozhodující, ať už pozitivní či negativní, má vliv ekonomického růstu, inflace, nezaměstnanosti, stability měny apod.

Co se týče politického prostředí ovlivňující rozvoj CR, je kladen důraz na mírové podmínky jednotlivých států a ve světě obecně. Stát je nositelem politiky cestovního ruchu, proto mnoho skutečností závisí na společenském zřízení státu, ve kterém je cestovní ruch rozvíjen. Důležitost se skrývá v odstraňování bariér týkající se cestovních formalit, např. zrušení vízové povinnosti jednotlivých zemí, vytváření vhodných podmínek pro finanční zabezpečení turistů cestujících do zahraničí atd. (Hesková & kol. 2006, 16–20)

Technicko-technologickým prostředím se rozumí dopravní struktura státu a jiné technické informačně-technologické vybavenosti, které umožňují rozvoj CR.

Závislost cestovního ruchu na ekologickém prostředí je větší než v naprosté většině dalších hospodářských aktivit. K omezení či případné likvidaci CR můžou vést činnosti narušení rovnováhy země u prvků jako je například ovzduší, voda, fauna a flora. (Hesková & kol. 2006, 16–20)

1.5 Cestovní kancelář a cestovní agentura

Cestování, ať už za jakýmkoliv účelem, vyžaduje pečlivou přípravu týkající se dopravy, ubytování, v případě rekreační cesty výběr destinace a atrakcí. Turista má v podstatě několik možností – celou přípravu absolvovat sám za pomoci internetu, příruček a průvodců, nebo využít placených služeb cestovní agentury či kanceláře. (Goeldner & Ritchie 2014, 170) Pro účely této diplomové práce je nezbytné si dané pojmy definovat.

CK a CA jsou základními provozními jednotkami cestovního ruchu. Předmětem jejich činnosti je organizování, zprostředkování a zabezpečování služeb týkající se CR. (Kotíková & Schwartzhoffová 2017, 120)

CK vystupuje jako prostředník prodávající jednotlivé složky a služby cestovního ruchu nebo jejich kombinaci zákazníkovi, tedy budoucímu turistovi. (Goeldner a Richie, 170) Jedná se o organizaci, která nabízí své vlastní zájezdy, či prodává zájezdy připravené jinými CK, je tedy organizátorem zájezdu. Cestovní kanceláře se primárně zabývají:

- nákupem dopravních služeb,
- nákupem ubytovacích služeb,
- vytvářením kombinací služeb a jejich balíčků,
- nabídkou a prodejem služeb, jejich kombinací a balíčků,
- monitorováním realizace těchto služeb,
- informační a propagační činností. (Sysel & Zurynek 2009, 14)

Kromě zajišťování dopravy a ubytování poskytuje zákazníkovi často i další služby, zahrnující např. cestovní pojištění, obstarání víz, prodej letenek, jízdenek, vstupenek na festivaly, směnu deviz a šeků. Mezi další činnosti CK patří vytváření rezervací ke speciálním příležitostem, jako jsou cesty náboženského, obchodního nebo sportovního charakteru. (Bhatia 2012)

V případě cestovní agentury mluvíme o organizaci, jež rezervuje a prodává jako zprostředkovatel jednotlivé služby cestovního ruchu a zájezdy vytvořené CK. V podstatě je tedy CA distribučním kanálem pro zájezdy a další služby. (Pásková & Zelenka 2002, 81) Mimo jiné prodává produkty související s CR, jedná se např. o prodej lázeňských pobytů, výletů, exkurzí, transferů, map a průvodců. (Kotíková & Schwartzhoffová 2017, 123).

2. Cestovní ruch Číny

Cestovní ruch se stal strategickým odvětvím v rozvoji Číny k socialistické tržní ekonomice. Země je bohatá na zdroje cestovního ruchu, vzhledem k její rozloze lze po celé zemi spatřit neuvěřitelnou rozmanitost krajiny i kultur. Turistům se tak dostává možnosti vybírat ze širokého sortimentu – od návštěvy hustě zalidněných měst s moderními stavbami a tradiční architekturou, přes místa přírodního a kulturního dědictví UNESCO, zemědělských vesnic k horám pokrytým ledem a otevřeným pastvinám a pouštím. (Lew & kol. 2013, 3)

Pro přiblížení cestovního ruchu v Číně jako celku bude nejprve popsána jeho historie, kterou se zabývá následující podkapitola. Další podkapitola se zaměřuje na příjezdový cestovní ruch v Číně, který souvisí s tématem práce.

2.1 Historie cestovního ruchu

Vývoj starověké čínské kultury, vědy a technologie má jistou souvislost s cestováním, proto první zmínky o cestování v Číně nás přivádí tisíce let zpátky do starověku, kde mezi časté cestovatele se řadili učenci, mniši a samotní císaři. Ve starověku spousta spisovatelů cestovala za účelem nalezení slavných scénických míst, která později popisovala ve svých dílech. Mezi nejznámější autory se řadí spisovatelé Li Bai, Du Fu nebo například historik Sima Qian. (Zhang, Pine & Lam 2013) Také mnozí vědci podnikali vědecké výpravy za účelem terénních studií a bádání. Mezi takové uznávané vědce ve starověké Číně patřili Shen Kuo z dynastie Song či Xu Xiake z dynastie Ming. V dobách starověkých čínských dynastií císaři často vysílali úředníky, aby vykonávali politické a vojenské mise v nejrůznějších koutech země. Dále se cestovalo za účely obchodními, náboženskými a oslavami různých svátků. (Zhang, Pine & Lam 2013)

Od poloviny 19. století byla čínská říše nucena udržovat kontakt s okolním světem na základě smluv umožňujícím cizincům žít, podnikat a zapojovat se do náboženských aktivit v Číně. Ve 20. letech 20. století byly v Šanghaji zakládány první cestovní agentury zaměřující se na příjezdový i výjezdový cestovní ruch. (Wen & Tisdell 2001, 16) Úplně první CK v Číně se stala China Travel Service (中国旅行社总社, Zhōngguó lǚxíngshè zōngshè), která byla založena v roce 1923 bankou Shanghai Commercial Savings Bank (上海商业储蓄银行, Shànghǎi shāngyè chùxù yínháng) v Šanghaji. (Zhang, Pine & Lam

2013) Nicméně války ve 30. a 40. letech ve velké míře ovlivnily cesty cizinců i Číňanů, což způsobilo pozastavení příjezdového i výjezdového cestovního ruchu.

Kvůli převládajícímu nepřátelství mezi kapitalistickým a komunistickým světem mohli po vyhlášení Čínské lidové republiky 1. října 1949 Čínu navštívit pouze lidé se speciálním povolením, primárně za diplomatickými účely. (Wen & Tisdell 2001, 16)

Teprve krátce po smrti předsedy Mao Zedonga v roce 1976 se Čína začala otevírat cizincům – do té doby lze stěží mluvit o mezinárodním cestovním ruchu. Za tímto význačným krokem stojí nejslavnější ekonomický reformista v Číně Deng Xiaoping. Ten na rozdíl od ideologie Maa viděl v cestovním ruchu finanční potenciál, a proto jej začal intenzivně propagovat. (Zhou 2019) Vzápětí začala Čína vyvíjet veškeré předpoklady pro CR – začínaly se stavět či rekonstruovat hotelová a rekreační zařízení, vytvářela se nová pracovní místa (např. profesionální průvodci), dále byla zřízena Národní asociace cestovního ruchu. Zahraniční turisté pohotově využili této příležitosti otevírání se Číny zahraničí a v hojné míře začali vybírat právě ČLR jako svou cílovou destinaci pro cestování. Jen v roce 1978 vstoupilo do země přibližně 1,8 milionu turistů, přičemž většina pocházela ze sousedního Hongkongu (v té době pod britskou nadvládou), Macaa (pod portugalskou nadvládou) a Taiwanu. (Zhou 2019)

Populární se v té době stával i výjezdový cestovní ruch. První výjezdy do zahraničí byly realizovány v roce 1983, konkrétně z provincie Guangdong, kdy místní občané dostali povolení vycestovat do nedalekého Hongkongu a Macaa. O pár let později se povolení rozšířilo na některé z dalších sousedních zemí (Vietnam, Laos, Barma, Kyrgyzstán, Kazachstán, Mongolsko, Rusko a Severní Korea). (Li 2016, 120)

Za účelem udržení kontroly při cestách čínských občanů za hranice státu přichází čínská vláda s dohodou „Status povolené destinace“ (出境旅游目的地, Chūjìng lǚyóu mùdìdì)³. Dle dohody jsou Číňané oprávněni cestovat pouze do těch zemí, se kterými byla tato dohoda uzavřena. Mezi první země, které status ADS obdržely, byly Jižní Korea, Austrálie, Nový Zéland a Japonsko. (Bowerman 2014, 17) V současné době má tento status více než 100 zemí po celém světě, včetně Spojených států amerických a mnoha evropských zemích.

³ V anglických zdrojích se vyskytuje pod překladem *Approved Destination Status* (ADS).

Během devadesátých let čínská ústřední vláda vydala několik rozhodnutí za účelem podpory domácího cestovního ruchu, a povzbudila tak čínské občany k častějšímu cestování. Na konci milénia zdroje uvádí až 700 milionů cest Číňanů v rámci domácího cestovního ruchu. Od počátku reformy zaznamenal CR každoroční růst. Jediným obdobím, kdy země zažila pokles, byly měsíce následující po červnu 1989 – tj. masakr na náměstí Nebeského klidu. (Zhou 2019) Jedná se o událost, kdy čínská vláda pomocí ozbrojených sil zasáhla proti demonstrantům, kteří se shromažďovali na náměstí od dubna téhož roku. (BBC News 2019)

Po připojení ke Světové obchodní organizaci (dále jako WTO)⁴ v roce 2001 pokračovala Čína v částečném uvolňování cestování. WTO snížila nároky na veškeré formality a překážky pro zahraniční turisty a tyto změny posílily postavení Číny jako země hodné finančních investic a vhodné pro mezinárodní obchod. Rozvíjející podnikatelské prostředí pomohlo odvětví cestovního ruchu prosperovat. (Zhou 2019)

2.2 Příjezdový cestovní ruch v Číně

V roce 1978 Čína zrušila veškerá omezení pro vstup do země a byla tak uvolněna od překážek a omezení při cestování po více než padesáti letech. Čínská vláda viděla v CR potenciální způsob získání deviz a pokusila se odpovídajícím způsobem zvýšit nabídku turistických zařízení v zemi. Ke konci milénia se rozsah cestovního ruchu v Číně značně rozšířil. Dle oficiálních statistik stálá aktiva cestovního ruchu za rok 1998 celkově činila 257,4 miliard RMB⁵, zaměstnanost v cestovním ruchu tvořila přibližně 1,8 milionu pracovníků a dalších devět milionů lidí, kteří byli nepřímo zapojeni do CR. (Wen & Tisdell 2001, 16–17) Přes šestnáct tisíc různých zařízení bylo využíváno pro účely cestovního ruchu a ve stejném roce fungovalo již přes šest tisíc cestovních agentur.

V roce 1987 byl rozvoj příjezdového cestovního ruchu v Číně prohlášen za důležitou ekonomickou činnost za účelem získání deviz a byl poprvé zahrnut do národního plánu sociálního a ekonomického rozvoje. (Wen & Tisdell 2001, 16–17)

Dle oficiálních statistik celkový počet zahraničních turistů přijíždějících do Číny v období let 2007–2014 ve dvou fázích mírně klesal. Důvodů je několik. Zprv, v důsledku zvýšení kurzu RMB a kolísání směnných kurzů náklady na cestu do Číny mírně stoupaly a velké množství potenciálních turistů si tak namísto Číny vybralo jinou

⁴ Zkratka WTO pochází z anglického názvu *World Trade Organization*.

⁵ RMB (人民币 rénmínbì) je oficiálním názvem platidla používaného v Čínské lidové republice.

destinaci. Za druhé, hospodářská recese v evropských a amerických zemích vedla občany k utrácení menší částky peněz za cestování do zahraničí a přispívání větší částky na jejich domácí trh. Za třetí, služby a cestovní itineráře v Číně v té době postrádaly inovace a konkurenceschopnost. Ve srovnání s jinými zeměmi investovaly čínské úřady méně úsilí do propagace míst a produktů v oblasti příjezdového cestovního ruchu. Dalším z důvodů byla ztráta tzv. tváře (pokles národní „image“) Číny, kterou měla za následek korupce a další faktory přinášející nepříznivý dopad na příjezdový cestovní ruch. A v neposlední řadě znečištění ovzduší a problémy se zajišťováním potravin, které se v posledních letech vyskytují, přinášely některým turistům ze zahraničí obavy z cestovních podmínek a ti rušili své cesty do Číny. (Travel China Guide c1998–2020)

V návaznosti na tyto aspekty začala čínská vláda vyvíjet větší úsilí s cílem přilákat více cizinců na své území. To se jí částečně povedlo, například počet turistů z Filipín se mezi lety 2013 a 2018 navýšil až o 21 % a navzdory územním sporům mezi Čínou a Vietnamem se počet Vietnamců cestujících do Číny zvýšil až pětinasobně. Od pořádání olympijských her v Pekingu v roce 2008 považuje Čína cestovní ruch za národní prioritu a ve stejném tempu také pokračuje – v roce 2022 bude Čína na svém území pořádat zimní olympijské hry. Pořádání zimních olympijských her v roce 2022 je v souladu s pětiletým plánem rozvoje cestovního ruchu Státní rady zveřejněným v roce 2016, který považuje zimní turismus jako budoucí prosperující oblast a velkou část příjmů CR. (ChinaPower c2020)

Jak lze vyčíst z následujícího grafu, globální finanční krize v roce 2008 měla hluboký dopad na příjezdový cestovní ruch (zároveň však také na výjezdový a domácí CR Číny). (Plescan & Gavriletea 2009) Po dvouletém propadu opět přichází dvouletý nárůst příjezdů zahraničních turistů. Po roce 2011 přichází další pokles, tentokrát tříletý, který je vystřídán poměrně prudkým nárůstem v roce 2015 a v následujících letech, kdy se situace rapidně zlepšila. (Travel China Guide c1998–2020)

Graf č. 1 – Počet příjezdů zahraničních návštěvníků do Číny

Zdroj: Travel China Guide, zpracovala autorka.

Dle statistik v roce 2018 Čínu celkově navštívilo přibližně 141,2 milionu zahraničních návštěvníků, což představuje nárůst o 1,2 % oproti předchozímu roku. Počet turistů (těch, kteří zůstali v Číně přes noc) dosáhl 62,9 milionů. (Discover China)

2.2.1 Navštěvovaná místa

Mezi nejnavštěvovanější města zahraničními turisty v roce 2018 se řadí Šanghaj, Peking, Guangzhou, Chengdu, Chongqing, Nanjing, Kunming, Wuchan, Xi'an a Hangzhou.

Během cesty v Číně navštívilo Peking až 82 % turistů. Peking je obecně považován za hlavní bránu do Číny, zároveň se zde nacházejí jedny z nejznámějších atrakcí, které Čína nabízí (Velká čínská zeď, Zakázané město atd.).

Finančním centrem Číny je Šanghaj, kterou navštívilo 31 % turistů. Dalším oblíbeným cílem je starobylé město Xi'an, místo světoznámé Terakotové armády, které v roce 2018 přilákalo 27 % zahraničních turistů. (Discover China)

2.2.2 Zdroje příjezdového cestovního ruchu Číny

Nejdůležitějším zdrojem příjezdového cestovního ruchu Číny je Jižní Korea. Mezi další zdrojové země roku 2018 se řadí Japonsko, Rusko, Spojené státy americké, Mongolsko, Malajsie, Filipíny, Singapur, Indie, Kanada, Thajsko, Austrálie, Indonésie, Německo, Spojené království, Francie, Itálie a další. Velká část zahraničních turistů

navštívila více než čtyři čínská města. (Statista c2020) Drtivou většinu příjezdějících turistů tedy tvoří Asiaté (76,3 %), následují Evropané (12,5 %), Američané (7,9 %), obyvatelé Oceánie (1,9 %) a na poslední příčce se umístili turisté příjezdějící z Afriky (1,4 %).

Největší množství turistů navštěvujících Čínu se pohybuje ve věkové kategorii 25 až 44 let (tvoří 49,9 % celkového počtu turistů). Skupina je následována turisty ve věkové kategorii 45 až 64 let (tvoří 28,4 % celkového počtu turistů) a skupinou turistů ve věku 15 až 24 let (odpovídá 13,7 %). Turisté ve věku nad 65 let tvoří pouze 4,6 % z celkového počtu turistů. (CGTN 2019)

Proč je příjezdový cestovní ruch tak důležitý pro Čínu? Jedná se o velmi podstatný a důležitý zdroj zahraničních příjmů. Dle Čínské národní turistické centrály (国家旅游局 Guójiā lǚyóu jú)⁶ je průměrný denní výdaj zahraničních turistů v Číně znatelně vyšší než u běžných čínských turistů. (Wen & Tisdell 2001, 19) V roce 2018 Čína obsadila druhé místo na světovém žebříčku za přínos cestovního ruchu k HDP (v hodnotě 1,5 bilionu dolarů). Téhož roku Čína investovala do infrastruktury cestovního ruchu přibližně 155 miliard dolarů, čímž se řadí na druhé místo za Spojenými státy americkými. Ve stejném roce CR představoval 11 % celkového HDP Číny a Čína se stala čtvrtou nejoblíbenější destinací na světě po Francii, Španělsku a Spojených státech amerických. Světová rada cestování a turismu⁷ předpokládá, že do roku 2028 bude čínské hospodářství těžit z cestování mnohonásobně více než kterákoliv jiná země. (ChinaPower c2020)

2.2.3 Vízová povinnost

Vízové povinnosti týkající se Číny jsou relativně přísné ve srovnání s jinými zeměmi, což Číně jakožto cílové destinaci turistů ubírá na popularitě. Není ani výjimkou, že po podání žádosti o vízum žadatel vízum neobdrží, a to bez udání důvodu.

Čeští občané žádající o čínské vízum podávají svou žádost na čínském vízovém centru v Praze. Existují různé typy víz. S turistickým vízem lze do země vstoupit pouze jednou a maximální délka pobytu je cca 30 dní. (Embassy of the People's Republic of China in the Czech Republic)

⁶ V anglických zdrojích se vyskytuje pod překladem *China National Tourism Administration (CNTA)*.

⁷ V anglických zdrojích se vyskytuje pod překladem *World Travel & Tourism Council (WTTC)*.

Co se týče tranzitu přes čínské území, občané ČR tranzitní vízum potřebují, nesplňují-li podmínky pro bezvízový tranzit. Výjimky z vízové povinnosti platí pro přímý tranzit do 24 hodin – tedy pro cizí státní příslušníky, jejichž pobyt v tranzitním prostoru na letišti v Číně nepřekročil 24 hodin a jsou držitelem letenky do třetí země. Rovněž jsou cestující osvobozeni od vízové povinnosti, vstupují-li do Číny na základě 72hodinového bezvízového tranzitu. V takovém případě se smí pohybovat ve správní oblasti místa příletu. 72hodinový bezvízový tranzit lze uskutečnit přes Peking, Šanghaj, Guangzhou, Chengdu, Chongqing a několik dalších velkých měst.

Jedinými výjimkami jsou držitelé pasu pocházející ze Singapuru, Bruneje či Japonska, kteří jsou osvobozeni od vízové povinnosti, navštěvují-li území Číny po dobu kratší nežli 15 dní. (Chinese Visa Application Service Center 2016)

3. Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v Číně

Předpoklady CR mají jistý vliv na jeho rozvoj, existenci a realizaci, proto představují důležitou roli v geografii cestovního ruchu. Člení se na předpoklady lokalizační (určující místo výskytu – lokalizace CR), selektivní (umožňující výběr – selekci účastníků) a realizační (dovolují uskutečnit – realizovat zájemcům účast v CR). (Mariot & Müllerová 1992, 9–10) V následujících podkapitolách budou jednotlivé předpoklady rozebrány s uplatněním na rozvoj v samotné Číně.

3.1 Lokalizační předpoklady

Čína má velmi diverzifikované přírodní předpoklady pro rozvoj turismu. Východní část země nabízí kopce a roviny, západ zase pouště, hory a rozsáhlou náhorní plošinu. Rozmanitě je též čínské podnebí, od tropického na jihu po subarktické na severovýchodě.

Dle Hamarnehové (2012) se lokalizační předpoklady turismu zaměřují na využití daných oblastí pro turismus z ohledu přírodních podmínek a na bázi společenských a kulturně-historických atraktivit. Mohou kladně i záporně ovlivnit rozvoj cestovního ruchu, především příjezdového CR, a dokonce ho i limitovat.

Jedním z hlavních předpokladů rozvoje a realizace cestovního ruchu jsou klimatické poměry. Klimatické předpoklady turistických oblastí závisí na poloze v daném podnebném pásmu a na turismus může působit pozitivně i negativně (teplota, vlhkost vzduchu, množství srážek, délka slunečního svitu apod.). V celosvětovém srovnání jsou nejvýznamnější pro využití v CR dva podnebné pásy – mírný a subtropický. V ostatních podnebných pásmech jsou podmínky pro realizaci cestovního ruchu spíše nevhodné (extrémně vysoké teploty, velká vlhkost vzduchu či naopak velké sucho). (Hrala 2005, 15) Výjimku tvoří některé z přímořských oblastí v tropickém pásmu.

Geografická charakteristika Číny vytváří dobré předpoklady pro cestovní ruch, ačkoliv se na jejím území nachází velké extrémy. Čína je velmi rozmanitou zemí, na její rozloze 9,6 milionu kilometrů čtverečních procházejí téměř všechny podnebné pásy – tropický v oblasti jižní Číny a Hainanu; subtropický v centrální Číně; teplý mírný v Gansu, Shanxi, Shaanxi, Hebei a dalších provinciích; mírný pás v autonomní oblasti Vnitřní Mongolsko a severovýchodních provinciích Liaoning, Jilin a Heilongjiang; a studený mírný pás v nejsevernějších bodech. (Wiki UPOL 2013)

Fang a Jie (2015, 188–189) na základě svého výzkumu tvrdí, že většina území Čínské lidové republiky má příznivé klima pro cestovní ruch. V jarních měsících je převážná část severní a severozápadní Číny označována za oblast s dobrými podmínkami pro cestování, neboť zde panují mírné teploty a relativní sucho. Zatímco oblasti jihovýchodní a území Tibetské náhorní plošiny jsou považovány za oblasti s přijatelnými podmínkami pro cestovní ruch, doprovázené hojnými srážkami a vlhkým podnebím. V letním období je ideálním místem severní, severovýchodní a severozápadní Čína, kde panují příjemné teploty, zatímco v jižní oblasti panuje horké až nesnesitelné vedro. Nejvhodnějším období pro návštěvu Číny je období podzimu, kdy relativně celé území Číny ovládá příjemné klima. Co se týče zimního období, území Vnitřního Mongolska, severovýchodních provincií, provincie Qinghai a severní část autonomní oblasti Xinjiang vytváří nepříznivé podmínky pro cestovní ruch díky tamním mrazivým zimám.

Nejideálnější oblastí s turistickou sezónou trvající déle než osm měsíců je provincie Yunnan. Provincie se sice nachází v subtropickém pásmu, nicméně podnebí této jihočínské provincie je příjemné bez horkého léta a chladné zimy kvůli své geografické poloze – leží na východním okraji Tibetské náhorní plošiny. (Fang & Jie 2015, 190) Výraznou roli zde hraje Předělové pohoří (Héngduàn Shān 横断山), které zadržuje monzunovou vláhu a jižní teplé proudění z Bengálského zálivu v Indickém oceánu. Vyskytují se zde jedny z nejvýše položených monzunových, střídavě opadavých deštných pralesů. Plodná subtropická vegetace proto rychle přechází v chladnou alpínskou vegetaci v nadmořských výškách okolo 4000 metrů. (Horálek 2013, 42) Kunming, jenž je hlavním městem této provincie, bývá často nazýván „městem věčného jara“. Ačkoliv leží v subtropickém pásmu, jeho podnebí je dané vyšší nadmořskou výškou. (HedvabnaStezka.cz 2010)

Reliéf značně ovlivňuje atraktivitu území, proto je povrch území velkým mezníkem využitelnosti v cestovním ruchu. Nejširší využití má území s větší členitostí – s výraznými výškovými rozdíly, s výhledy do širokého okolí atd. Mezi hojně vyhledávané lokality v rámci turismu patří hornatiny a velehory, modelované ledovci, s vhodnými podmínkami pro letní i zimní turistiku. V rámci horizontální morfologie mají největší hodnotu písčité pláže, pozoruhodná jsou pískovcová skalní města, sopečné či krasové jevy. (Hamarnehová 2012)

Na území Číny se nacházejí tři výškové stupně. První stupeň je charakteristický nížinami do 500 metrů nadmořské výšky především v oblasti východního pobřeží země, druhý stupeň zahrnuje nadmořskou výšku 500 až 2000 metrů v oblastech xinjiangsko-mongolské a yunnansko-qinlinské, třetí stupeň tvoří Tibetská náhorní plošina. (Horálek 2013, 28)

Dle Pletchera (2010, 26) tvoří třetinu čínského území právě hory. V Číně se nachází nejvyšší vrchol světa Mount Everest (v nadmořské výšce 8 848 metrů) ležící na hranici mezi Tibetem a Nepálem. Pohoří Himaláje a nejvýše položená náhorní plošina světa, Tibetská náhorní plošina, jsou významnou atrakcí v cestovním ruchu Číny.

Významným přírodním činitelem pro využití cestovního ruchu je i vodstvo – podzemní a povrchové vody. Jejich význam pro cestovní ruch ovlivňuje stupeň jejich mohutnosti, atraktivnosti a primárně využitelnosti pro rekreaci. Hlavním a nejatraktivnějším představitelem povrchových vod je moře, které nabízí nespočet možností k rekreačnímu vyžití. Mezi další, méně využitelné reprezentanty povrchových vod cestovním ruchem patří jezera, řeky, rybníky a umělé vodní plochy. (Hamarnehová 2008, 23–28)

Co se týče hydrogeografických předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu v Číně, významnou destinací je jihočínská provincie Hainan. Hainan je ostrov s písčnými plážemi lemujícími zátoky podél jeho pobřeží, od konce 90. let se cestovní ruch v provincii stal důležitou součástí provinční ekonomiky. (Falkenheim 2019) Mezi další populární plážová letoviska se řadí města Qingdao a Weihai v provincii Shandong, oblíbené jsou rovněž pláže ve zvláštní administrativní oblasti Číny v Hongkongu. (Tripadvisor c2020) Pokud jde o jezera, mezi turisty často vyhledávaná patří Západní jezero v Hangzhou, které je zařazeno na seznamu světového dědictví UNESCO. Turisty velmi oblíbené je rovněž jezero Erhai v provincii Yunnan, či horské slané jezero Kukunor v provincii Qinghai. (China Highlights 2018) Populární jsou i plavby lodí po čínských řekách, konkrétně na řece Li v Guilinu, na řece Mekong či několikadenní plavby na Dlouhé řece. (Buckley & kol. 2018, 238)

Dle Hamarnehové (2008, 23–28) má rostlinstvo a živočišstvo na rozmístění cestovního ruchu poměrně menší vliv. Avšak různorodá vegetace související s umístěním v podnebném pásmu do určité míry doplňuje tvářnost a vytváří atraktivitu krajiny

přitahující pozornost turistů. Co se týče živočišstva, významnou roli v CR hrají zoologické zahrady, národní parky a přírodní rezervace.

Primárně živočišstvo tvoří důležitou složku CR v Číně, neboť má největší rozmanitost volně žijících živočichů na světě. Navíc mezi volně pohybujícími zvířaty je mnoho vzácných druhů, které se vyskytují pouze v Číně. Mezi ně patří panda velká, kočkodan zlatý, delfínovec čínský, aligátor čínský a další. Panda velká je považována za „národní poklad“ Číny, žije se bambusovými výhonky a žije v odlehlých horských oblastech provincií Sichuan, Gansu a Shaanxi. Dnes patří na list ohrožených druhů zvířat a je symbolem Světového fondu na ochranu přírody. (Embassy of the People's Republic of China in Australia) Přírodní rezervace s pandami jsou turisty hojně vyhledávané, v současné době jich v Číně existuje 18, z toho 16 v provincii Sichuan, která je domovem pandy. Vidět pandy je ovšem možné v zoologických zahradách po celé Číně. (Top China Travel c2004)

Kulturně-historické předpoklady jsou formovány tvořivou činností člověka, přinášejí uspokojení při poptávce po vzdělávání a zábavě. Hamarnehová (2012, 16) je definuje: „*Kulturně-historické památky mají v komplexu lokalizačních společenských či kulturně-historických předpokladů největší význam a zaujímají v motivaci turismu specifické místo.*“ Skrze kulturně-historické památky mají turisté možnost blíže se seznámit s architekturou, historií, technickými památkami a kulturou daného území.

Na základě dlouhé čínské historie Čína nabízí bezpočet historických a kulturních památek. Mezi nejvýznamnější patří Velká čínská zeď, Zakázané město, Terakotová armáda, palác Potála, Letní palác a jeskyně Mogao a mnoho dalších. Zmíněné památky jsou zapsány na seznamu světového dědictví UNESCO. (China Highlights 2019)

3.2 Selektivní předpoklady

Vystoupil a Šauer (2006, 39) pokládají selektivní předpoklady za presumpece vyjadřující způsobilost společnosti a schopnost populace v konkrétních oblastech podílet se na cestovním ruchu.

Jeden ze selektivních předpokladů pojednává o bezpečnosti – i přestože dle statistik populace nejlidnatější země světa dosahuje 1 437 884 000 obyvatel (Worldometers 2020), je stále považována za jednu z nejbezpečnějších zemí na světě s velmi nízkou úrovní kriminality. Osobní útoky na zahraniční turisty, včetně sexuálních útoků, jsou relativně

vzácné. V Číně je zaveden přísný bezpečnostní systém v podobě policejních hlídek udržujících sociální pořádek a zajišťujících bezpečnost veřejnosti. Také jsou po celé zemi v ulicích nainstalovány bezpečnostní kamery. (Top China Travel c2004)

Dalším selektivním předpokladem, který je spíše nevýhodou této země, je skutečnost, že současným světovým jazykem (anglický jazyk) zde hovoří pouze malá část Číňanů navzdory faktu, že se zde angličtina vyučuje již na základní škole, mnohdy i dříve. Úředním jazykem je mandarínská čínština. Ve větších městech je úroveň angličtiny relativně vyšší ve srovnání s čínským venkovem. Co se týče ubytování, v zařízeních vyšší kategorie (čtyřhvězdičkové a pětihvězdičkové hotely) bývá většinou zaměstnán anglicky mluvící personál, nicméně ve stravovacích, kulturních a dalších zařízeních je úroveň angličtiny personálu spíše nízká. Markantní rozdíl lze zaznamenat ve zvláštních administrativních oblastech, v Hongkongu angličtinou plynule hovoří téměř polovina populace, angličtina je zde dokonce oficiálním jazykem. Ani v Macau turisté nemají problém se dorozumět anglicky. (China Highlights 2020)

Oficiálně jsou obyvatelé Číny ve větší míře ateisté (téměř 60 %), taoisté a konfuciani představují přibližně 30 %. V drtivé většině jsou Číňané přátelští a nápomocní, na jedné straně se jedná o moderní společnost soustředující se na budoucnost a prosperitu, na straně druhé pokračovatelé svých tradic a lidu Han. (Hamarnehová 2012, 36)

3.3 Realizační předpoklady

Vysoký rozvoj hospodářství Čínské lidové republiky je zárukou dobré úrovně realizačních předpokladů. Ty jsou Mariotem a Müllerovou (1992, 20) definovány jako předpoklady umožňující realizovat požadavky a nároky účastníků cestovního ruchu v navštívených destinacích, v nichž jsou pro rozvoj CR nejprůzračnější lokalizační předpoklady. Patří k nim materiálně-technická základna a dopravní předpoklady.

Materiálně-technická základna CR je Vystoupilem a kol. (2006, 45) charakterizována vybaveností konkrétní oblasti, tzn. základními ubytovacími a stravovacími zařízeními CR a škálou doplňkových zařízení (kulturních, sportovně rekreačních, zábavních apod.). Jedná se o veškerá zařízení umožňující nebo podporující rozvoj cestovního ruchu.

Hrala (2005, 20–21) ve své knize řadí dopravní předpoklady mezi klíčové faktory umožňující realizaci CR v dané oblasti. Doprava rozhoduje o využívání prostoru cestovním ruchem, k základním podmínkám jeho využití patří kvalita a hustota dopravních sítí umožňující dostupnost turistických lokalit.

Čína má vybudovaný komplexní dopravní systém zahrnující leteckou, železniční, vodní, i silniční dopravu. Letadlo je nejrychlejším a nejpohodlnějším způsobem, jak překonat větší vzdálenost při cestování. V Číně se nachází několik mezinárodních letišť, téměř v každém větším čínském městě je umístěno i vnitrostátní letiště. Mezi čtyři největší letecké společnosti se řadí Air China, China Southern Airlines, China Eastern Airlines a Hainan Airlines. (China Discovery c2011–2020) Díky rozvinuté železniční dopravě se turisté dostanou téměř do jakéhokoliv čínského regionu, v současné době má Čína nejdelší vysokorychlostní trať na světě. (Vysokorychlostní železnice) Co se týče celkové délky železniční sítě, zaujímá třetí místo na světě (za USA a Ruskem) s celkovou délkou 86 000 km. Silniční síť má necelých 4 mil. km (včetně 65 000 km dálnic) a řadí se tak na druhé místě na světě (za USA). Pro ČLR je zásadní i námořní a říční doprava, na jejím východním pobřeží lze najít největší přístav světa – Šanghaj. (Hamarnehová 2012, 39)

4. Image destinace cestovního ruchu

V současné době, kdy dochází k porovnávání rozdílů mezi jednotlivými zeměmi a regiony, se hlavními konkurenčními silami stávají i jiné faktory, mezi které se například řadí image, která vytváří „značku destinace“. Lze usuzovat, že „cestovní ruch současnosti je soubojem destinací, kde dobrá značka prodává“. Jakým způsobem se prodává, nepochybně souvisí i s její image. (Ryglová, Burian & Vajčnerová 2011, 154)

Výběr turistické destinace je mnohdy ovlivněn očekáváním turisty, na základě kterého hodnotí image dané destinace. Palatková (2006, 127) ve své knize popisuje image destinace jako selektivní a stereotypní představu místa, jež je charakterizována očekáváním něčeho nového a doposud nepoznaného. Stereotypní představy často souvisí i s místním obyvatelstvem, s nímž si turisté spojují určité představy či klišé (např. Skoti nosící skotské sukně). Image destinace je ovlivněn řadou faktorů jako jsou sociální kontakty, klima, výše výdajů na pobyt v destinaci, krajina a kultura apod.

Image je ovlivňována celou řadou činitelů, od klasických způsobů jako jsou média, články, billboardy, letáky, informace získané od touroperatorů a dalších prodejců destinace, informace získané od rodiny a přátel až po samotnou návštěvu daného místa. Zároveň musí být image destinace pravdivá, v opačném případě by mohlo dojít ke zklamání zákaznickovy představy a ztrátě jeho důvěry. (Ryglová, Burian & Vajčnerová 2011, 154)

Proto Palatková (2006, 131) považuje image destinace za jeden z nejdůležitějších prvků ovlivňujících výsledné rozhodnutí turisty, ačkoliv je jí v marketingu destinace v drtivé většině případů věnována až druhotná pozornost. Neexistuje pouze jedna jediná image destinace, existuje jich několik a mění se dle cílových skupin, je geograficky selektivní.

Nicméně teoretici se stále nemohou shodnout v otázce, je-li realizace cesty předurčena samotným turistou či image destinace, s čímž úzce souvisí i volba relevantních atributů destinace, sezonnost, geografická vzdálenost, vysoká míra subjektivity, geografická vzdálenost, které by se měly do vytváření image destinace promítnout. (Palatková 2006, 128) Image destinace do jisté míry ovlivňuje i knižní průvodce a jeho způsob popisu dané destinace.

Vliv jednotlivých faktorů na image destinace zobrazují v následujícím diagramu autoři Baloghlu a McKleary (1999), kteří zde shrnují výsledky svých studií a podávají tak základní koncept tvorby image destinace.

Obrázek č. 1 – Obecný rámec tvorby image

Zdroj: Baloghlu, McKleary (1999, 870)

Významným činitelem pro účely této diplomové práce jsou informační zdroje, kde se mimo jiné řadí i cestovní literatura. Zde zaujímá své místo knižní turistický průvodce.

5. Turistický průvodce

Jak již bylo zmíněno v úvodu práce, cestovatelé získávají informace o turistických destinacích různými způsoby. V případě knižního turistického průvodce hovoříme o jedné z nejjednodušších variant získání informací k určité zemi, není-li po ruce profesionální průvodce, připojení k internetu či někdo z místních lidí. Jejich přínosem je rychlé poskytnutí spolehlivých a souborných informací. Součástí tištěných průvodců jsou rovněž doporučení odkazující na ubytování (hotely, penziony, hostely), stravování (restaurace), zábavy (bary a kluby) a další zařízení, jejichž provozování a lokalita se může časem změnit, proto nevýhodou tištěných turistických průvodců může být aktuálnost dat. Naneštěstí se průvodce nevydávají tak často, jako se píšou internetové články a některé z informací uváděných v průvodcích tedy nemusí být již aktuální.

Knižní cestovní průvodce je často využívaným zdrojem používaným při cestování. Je důležitou součástí cestovního ruchu, neboť vytváří vztah mezi turistou a cílovou destinací, mnohdy ještě před realizací samotné cesty. Během realizace cesty průvodce funguje jako zprostředkovatel interakce turisty a místních obyvatel. Většina knižních průvodců splňuje určité funkce pro zaujetí potenciálních turistů, nicméně jejich obsah a pojetí prezentace jednotlivých zemí a míst se mírně liší. Ačkoliv je podstatnou součástí CR, je stále jeho poměrně málo analyzovanou součástí a lze ho považovat za náhradu turistického průvodce jako osoby. V průvodcích se často názory a doporučení autora prolínají v celém textu a zřídka jsou přiřazeny k explicitnímu zdroji. (Bhattacharyya 1997, 372–375)

Dle Gilberta (1999, 281–282) jsou typickými rysy pro knižní průvodce rady, informace, mapy, fotografie a podrobnosti konkrétních míst. Prostřednictvím informací uváděných v průvodcích se ve čtenáři vytváří obraz dané oblasti. Gilbert dále zmiňuje, že velké množství průvodců může působit sebevědomým dojmem na čtenáře, což turistům přináší jistý pocit bezpečí a pohodlí.

Bhattacharya (1997, 381) dále uvádí, že cílem dobrého průvodce není vyobrazit seznam pamětihodností a měst. Jeho cíle směřují dále, a tím je podávat informace pragmatické a užitečné, proto Bhattacharya uvádí příklady, kdy je nejvhodnější doba dané místo navštívit, v kolik hodin lze pořídit nejlepší fotografii objektu apod. Tištěný průvodce zvyšuje soběstačnost turisty, a zároveň snižuje jeho závislost na místních obyvatelích.

Průvodce odráží názory a zájmy jeho autora nebo editora a trhu, pro který je napsán. Proto se často liší kvalitou i zaměřením, neboť průvodce výrazně odrážejí osobnosti svých autorů. (Lew 1991, 124–137)

5.1 Změna významu knižních průvodců

Hovoříme-li o průvodcích v knižní podobě, v podstatě se jedná se o placenou službu, kterou zákazníci (potenciální turisté) vyhledávají a vědomě si ji kupují. Avšak v současné době dochází k výrazné změně významu knižních průvodců, kdy turisté v hojné míře volí způsob online vyhledávání informací, které jsou k dispozici zdarma na internetu v různých podobách – webové stránky cestovních kanceláří a agentur, cestovní bloky, diskuze, sociální sítě atp. Takové informace se mohou jevit jako aktuálnější, jejich důvěryhodnost je ovšem diskutabilní. U určitých oblastí a zemí světa lze usuzovat, že množství těchto informací na internetu nemusí být dostatečné z důvodů větší rozlohy země a s tím související horší přístupnost a rozdílnou civilizovanost v určitých oblastech dané země, obtížnost místního jazyka atd.

Mezi takové země řadíme i ČLR. I přestože je turistika v Číně velmi populární, nemalé množství destinací je turisty doslova přeplněných a Čína se v poslední době stává přístupnější i co se zahraničního turismu týče. Opakem je spousta autentických míst, kam se s největší pravděpodobností mnoho zahraničních turistů nepodívalo. Taková neobjevená místa jsou tím pádem hůře dohledatelná na internetových stránkách a v tuto chvíli může posloužit tištěný turistický průvodce.

Dalším, neméně podstatným důvodem je skutečnost, kdy obsah internetu je čínskými úřady cenzurován. Místními cenzory byl zaveden firewall (tzv. internetová „stěna“), která uživatele internetu v Číně nepustí na určité webové stránky. Proto mnozí turisté po příjezdu do Číny čelí velkému překvapení, když jim není na jejich mobilních zařízeních či laptotech umožněn přístup na internetové servery Google, YouTube, sociální sítě Facebook, Instagram Twitter a mnoho dalších. Tato omezení se dají obejít například použitím virtuální sítě VPN (Virtual Private Network), která je hojně využívána zahraničními turisty, stejně jako zahraničními podniky působícími v Číně.

Nicméně celý tento proces přináší jisté komplikace při cestování, zejména nepočítá-li turista s tímto nepohodlím dopředu.

Nebereme-li v potaz doporučení týkající se ubytování a stravování, které nemusí být již aktuální, stává se knižní průvodce po Číně nepostradatelnou příručkou, jež je praktickým a spolehlivým rádcem bez ohledu na místo, signál či připojení.

PRAKTICKÁ ČÁST

Teoretická část byla věnována obecným pojmům úzce souvisejících s praktickou částí diplomové práce. Byly vymezeny pojmy týkající se cestovního ruchu a jeho klasifikace, dále byl CR uplatněn přímo na Čínskou lidovou republiku.

V úvodu bylo rovněž popsáno, jakým způsobem byly turistické průvodce pro účely této diplomové práce vybrány. V praktické části je rozebrána jejich struktura a na základě hodnotících kritérií jsou vybrané průvodce komparovány. Komparací je také ověřeno, jakým způsobem se vybrané příručky liší. Na základě vyhodnocených výsledků je pak vypracován návrh pro strukturované řešení dané problematiky prostřednictvím A3 reportu.

6. Struktura vybraných průvodců

6.1 Turistický průvodce *Čína* nakladatelství Lonely Planet

Druhé vydání cestovního průvodce *Čína*, uvedené na trh nakladatelstvím Lonely Planet v roce 2012, patří mezi nejvyhledávanější příručky turistů. LP je předním vydavatelem publikací v cestovním ruchu a je uznávaný za svou aktuálnost a preciznost po celém světě. Na trhu působí od roku 1972, kdy byl vydán první průvodce této řady – *Levně přes Asii*⁸, jenž zaznamenal nemalý úspěch. Za bezmála 50 let se nakladatelství stalo populární značkou s roční produkcí více než 120 milionů knih tištěných v jedenácti jazycích. Ze zmíněných informací je patrné, proč je LP označován také jako „cestovatelská bible“ pro nezávislé cestovatele. (Lonely Planet c2018)

Autory této více než tisícistránkové publikace jsou Piera Chen, Chung Wah Chow, Dai Min, David Eimer, Robert Kelly a další. Na přeložení do českého jazyka se podíleli překladatelé Eva Cachová, Daniela Orlando, Martin Rajniš, Roman Řepa, Gabriela Elena Řepová a další.

Co se týče samotné struktury průvodce, některé pasáže významné pro práci jsou uvedené v přílohách. Součástí obsahu je barevné rozdělení průvodce na kapitoly, po němž následuje barevná administrativní mapa celé Číny, která kromě autonomních oblastí, provincií a jejich hlavních měst odkazuje na patnáct kulturních a přírodních památek s krátkým popisem. Jedná se o klasické čínské atraktivity, jako jsou Velká čínská zeď v Pekingu, Terakotová armáda v Xi'anu, národní park Jiuzhaigou v provincii Sichuan

⁸ Originální název v angličtině je *Across Asia on the Cheap*.

nebo Žluté hory v provincii Anhui. Průvodce podává užitečné informace týkající se měny, jazyka, víz, používání mobilních telefonů, denního rozpočtu nebo používání angličtiny v Číně. Rovněž navrhuje několik sedmidenních až čtyřtýdenních tras po krásách čínské krajiny, které tvoří podstatnou část této práce.

Druhá, obsáhlá část se nazývá „Na cestě“. V úvodu této části je k dispozici rejstřík jednotlivých provincií, autonomních oblastí a samosprávných měst, dle kterého je průvodce členěn. Každá z kapitol v sobě zahrnuje mapu dané oblasti i podrobnější mapu centra hlavního města provincie či samosprávné oblasti. Autoři průvodce vyzdvihují důvody, proč zrovna do dané oblasti vyrazit a kdy je k tomu nejvhodnější doba. Každá kapitola obsahuje detailní popis historie, tipy, kde se najíst a ubytovat, přičemž autoři v průvodci používají jednotný systém ikonek pro podniky, které doporučují, jedná-li se o ekologický či udržitelně vedený podnik, zdali je na daném místě bezplatný vstup apod. Nechybí ani informace o dopravě, nákupních možnostech a bankách, v kapitolách jsou v hojné míře i odkazy na organizované výlety a festivaly či doporučení kurzů. Názvy jsou vždy uváděné v pinyinu a čínských znacích, anglická či česká verze názvu zde chybí.

Třetí část průvodce se zabývá tématem, jak Číně porozumět, proto příručka podává informace o Číně současné i minulé. Informuje o základních datech týkajících se HDP, nezaměstnanosti, přehledně v grafech a tabulkách prezentuje data o náboženském vyznání a národnostním složení. Součástí úvodní podkapitoly „Čína dnes“ jsou též doporučení týkající se chování při setkání a komunikaci s místními obyvateli nebo vyvrácení známých mýtů o Číňanech. Další podkapitola čtenáři nabízí letmý pohled do čínských dějin odkazující na první archeologické nálezy kolem roku 4000 před naším letopočtem přes první císařství, založení republiky a Číny v 21. století. Autoři průvodce rovněž doporučují historická muzea, ve kterých lze hledat pozůstatky staré Číny, jaká historická města a vesnice navštívit pro rozšíření znalostí týkajících se čínské historie atp. V podkapitole „Obyvatelstvo“ jsou čtenáři předloženy přehledné informace o národnostním složení a národní mentalitě, pozornost je věnována i postavení žen a životnímu stylu Číňanů. Opomenuta nezůstala ani čínská kuchyně – průvodce popisuje Čínu jako hotový ráj pro labužníky, přikládá i seznam čínských jídel s českým i čínským názvem, seznamuje čtenáře s čínskými hůlkami, radí ohledně čínského stolování a spropitného. Své místo v průvodci má i umění a architektura, v příručce lze získat informace o čínské estetice, kaligrafii, tradičním malířství i moderním umění, keramice a sochařství. Nemalá pozornost je věnována i životnímu prostředí, barvitě je

zde popsána geografie, fauna a flóra, nejsou opomenuty ekologické problémy, kterým současná Čína čelí.

Poslední část je pojmenovaná „Jak se neztratit“ a zahrnuje praktické tipy týkající se ubytování, informuje také o hotelových slevách či možných nepříjemnostech s hotely ve smyslu diskriminace vůči cizincům ve špatně řízeném čínském hotelovém průmyslu. Čtenáři jsou zde dále poskytnuty informace o celních předpisech, právních záležitostech, homosexuálech, pojištění, kriminalitě a podvodech. Co se týče dopravy do Číny, v průvodci je vyobrazen seznam leteckých společností provozujících lety do/z Číny, pozornost je taktéž soustředěna na všechny druhy doprav běžně využívaných v Číně. Podrobně je popsána podkapitola „Čína z vlaku“ popisující druhy jízdenek, typy vlaků a jízdní řády. Nechybí zde ani informace o dostupnosti zdravotní péče, doporučeném očkování a zdravotních rizicích spojených s prostředím (znečištění vzduchu, výšková nemoc, vyčerpání z horka). V neposlední řadě průvodce nabízí informace o jazyku, pinyinu a jeho výslovnosti, české transkripci a čínském rčení. Následuje tabulka základních frází v čínštině, kantonštině, ujgurštině a mongolštině.

6.2 Turistický průvodce 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“

Čínsky psaný průvodce 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“ byl vydán nakladatelstvím Guangming Daily (光明日报出版社 Guāngmíng rìbào chūbǎnshè) v roce 2016. Jedná se o šestnácté vydání rozsáhlého knižního průvodce, který je každoročně aktualizován o novější informace.

Vybrané části průvodce jsou opět k dispozici v přílohách práce. Na začátku průvodce čínské edice se kromě představení dalších vydání nakladatelství nachází zeměpisná mapa Číny. Ta popisuje jednotlivé oblasti Číny, prostřednictvím kterých je průvodce dále rozdělen. Jedná se o regiony jihozápadní Číny 西南地区 Xīnán dìqū (provincie Yunnan, Sichuan, Guizhou, samosprávné město Chongqing a autonomní oblast Tibet), severozápadní Číny 西北地区 Xīběi dìqū (provincie Shaanxi, Qinghai, Gansu a autonomní oblasti Ningxia a Xinjiang), východní Číny 华东地区 Huádōng dìqū (samosprávné město Šanghaj a provincie Jiangsu, Zhejiang, Anhui, Shandong, Jiangxi a Fujian), severní Číny 华北地区 Huáběi dìqū (samosprávná města Peking a Tianjin, provincie Hebei, Shanxi a autonomní oblast Vnitřní Mongolsko), středojižní Číny 中南地区 Zhōngnán dìqū (provincie Hunan, Hubei, Henan, Guangdong, Hainan,

autonomní oblast Guangxi a zvláštní správní oblasti Hongkong a Macao) a severovýchodní Číny 东北地区 Dōngběi dìqū (provincie Heilongjiang, Jilin a Liaoning).

Následující kapitola v průvodci se zabývá nejnovějšími trendy v cestovním ruchu Číny – kupříkladu popisuje rozšíření vysokorychlostních železnic značně ovlivňující CR nebo na popularitě nabývající gastronomický cestovní ruch. Turistika v Číně začíná být dle informací v průvodci dostupnější i širším vrstvám, a to v nejrůznějších formách – jmenovitě se jedná o zdravotně orientovaný CR, rekreační, nákupní, náboženský, folklorní, etnický a mnoho dalších. Následuje podkapitola, ve které jsou pomocí obrázků a stručného popisu prezentována atraktivní místa a aktivity z každé oblasti. Průvodce nenabízí čtenáři pouze klasický pohled na nejznámější kulturní a přírodní památky, představuje mu i méně známá místa, jako je poklidná krajina u městečka Nalati v Xinjiangu atd.

V další části průvodce radí, jakým způsobem lze během cestování ušetřit peníze. Doporučuje turistům si s předstihem rezervovat jednotlivé jízdenky, letenky i ubytování, předkládá návrh možných typů doprav po Číně a své tipy doplňuje odkazy na webové stránky. Předkládá tipy na plánování vlastní cesty, zároveň představuje pomocí obrázků vhodnou výbavu pro různé druhy cestovního ruchu a ve svém popisu je značně detailní. Podrobně se věnuje také fotografování, fotoaparátům a veškerému příslušnému vybavení. Nechybí ani nouzová telefonní čísla a informace o poskytnutí první pomoci v případě různých zranění doprovázených opět detailními popisnými obrázky.

Další kapitola představuje oblíbená místa na základě jejich charakteru, dělí je do kategorií podle stupně jejich romantičnosti, vhodnosti pro rodiny s dětmi, fotogeničnosti atd.

Velmi obsáhlá je část, která se věnuje specifickým oblastem Číny. Každá kapitola v úvodu obsahuje podrobnou mapu celé oblasti a poté se postupně zaměřuje na jednotlivé provincie, autonomní oblasti či samosprávná města dané oblasti. Průvodce nabízí informace týkající se dopravy, tipy na trasy a okružní jízdy, které lze v rámci dané oblasti realizovat, telefonní čísla na autobusové i vlakové přepravce včetně cen, mapu autobusových linek v rámci měst i mimo ně. Jednotlivé kulturní a přírodní památky hodnotí pomocí hvězdičkové škály a hojně využívá piktogramy. Vyzdvihuje vhodné

období pro návštěvu, nemalá pozornost je věnována i místním specialitám, lidovým zvykům, popisům etnických menšin žijících v dané oblasti a s tím souvisejícím jazykovým odlišnostem, se kterými se turista může setkat. Informace jsou v hojné míře doprovázené obrázky.

Průvodce je značně detailní – další část tvoří podrobné cestovatelské rady týkající se počasí, vhodného oblečení, zavazadel, konzumace neznámého jídla či přeceňování sil jednotlivých turistů. Také jsou důkladně rozebrány situace, kterých by se měl turista na svých cestách vyvarovat.

Následující část průvodce seznamuje čtenáře s čínskými etnickými skupinami jednotlivých oblastí, přičemž přichází s doporučeními, jak k jednotlivým skupinám přistupovat a jak se členy komunikovat. Zdůrazňuje ohleduplnost vůči jejich zvykům a tradicím a upozorňuje na nevhodné chování.

Závěru průvodce předchází podkapitola pojednávající o čínských hotelových řetězcích *International Youth Hostel Federation* 国际青年旅舍联盟 (Guójì qīngnián lǚshě liánméng). Obsahuje odkazy na potřebné webové stránky týkající se cestování, poskytuje přehled veškerých státních svátků v Číně s informacemi, která etnika je slaví, přehled nejslavnějších čínských festivalů s místem i časem jejich konání, seznamy světově známých přírodních rezervací, geologických parků a mnoho dalšího.

7. Hodnotící kritéria

Jak bylo popsáno výše, vybrané knižní příručky jsou komparovány na základě zvolených kritérií, kterými jsou navrhované trasy, potažmo jejich charakter, cílová skupina, geografická charakteristika, uspokojení potřeb účastníka CR a jejich specifické odlišnosti.

Pro přehlednost práce je tato část strukturována na základě výchozích bodů jednotlivých tras. Byly vybrány dva výchozí body, Peking a Šanghaj, jakožto hlavní vstupní brány do Čínské lidové republiky při příjezdu ze zahraničí.

7.1 Výchozí bod Peking

Hlavní město Číny je častým výchozím bodem u navrhovaných tras obou vybraných průvodců. Samotné město je v průvodci *Čína* nakladatelství Lonely Planet podrobně rozebráno na padesáti třech stranách. Důraz je kladen na historii, jejímž prostřednictvím je vyobrazen měnící se význam Pekingu v průběhu staletí od města ležícího mimo centrální oblasti čínské civilizace (do 13. století), k hlavnímu městu největší říše v dějinách (název města Dadu za mongolské říše Yuan ve 13.–14. století), až po moderní metropoli v současné době. Součástí jsou velmi podrobné mapy zobrazující Peking a okolí včetně vyznačených zastávek metra, názvů ulic a vstupů k jednotlivým pamětihodnostem. Součástí popisu je též návrh cyklistické trasy po Pekingu s přiloženou mapou – průvodce tak přichází s unikátním způsobem, jak prozkoumat historické rozměry hlavního města. Nechybí ani popis zábavních aktivit, které jsou čtenáři podány spolu s rozsáhlými informacemi týkající se pekingské opery, akrobacie a bojových umění, nočních klubů, živé i klasické hudby.

Zatímco příručka LP se ze široka věnuje minulosti tohoto více než dvacetimilionového města (World Population Review 2020), ve vybraném průvodci čínské edice je historie Pekingu zmíněna velice okrajově a pozornost je zaměřena spíše na jeho současnou podobu a obyvatele. Popisuje atmosféru, dojmy a pocity, které lze očekávat při návštěvě hlavního města, též typické rysy a chování místních obyvatel a různorodé typy lidí zde žijících. Kromě klasických pekingských pamětihodností, jako jsou Zakázané město, Letní palác, Velká čínská zeď apod., klade zmíněný průvodce velký důraz na umění a místa spojená s ním – doporučuje například nejruznější galerie, muzea a výstavy. V hojné míře se též pozastavuje nad přírodními památkami, vyzdvihuje vinařské oblasti, jezera, soutěsky a horké prameny v okolí hlavního města. Čína je

obrovskou zemí a mezi kuchařskými zvyklostmi v jednotlivých oblastech panují nemalé rozdíly. Právě čínské kuchyni a jídlu je věnována velká pozornost s doprovodnými obrázky. To stejné se týče nočního vyžití, turistům doporučená nabídka barů, klubů a hospod je široká a pestrá.

7.1.1 Analýza navrhovaných tras průvodce zahraniční edice

1) Trasa „Čínská klasika“

Čtyřtýdenní trasa pokračuje z výchozího bodu Pekingu k jeskyním Yungang nedaleko Datongu, klášterní hoře Wutai Shan a starobylému opevněnému městu nazývaném Pingyao, jež se nachází v provincii Shanxi. Lonely Planet se opět zaměřuje na dané místo primárně z historického hlediska, přičemž čtenáře seznamuje s daným místem jako s nejzachovalejší historickou zástavbou v Číně. Z městečka Pingyao navrhuje cestu do Kaifengu v provincii Henna, které kdysi bývalo kvetoucím hlavním městem dynastie Severní Song (vládla v letech 960–1127). Odtud lze pokračovat do Luoyangu, dalšího bývalého hlavního města do doby, než byla v 10. století tato metropole přesunuta do zmíněného Kaifengu. V současné době je Luoyang moderním čínským městem, v jehož okolí se nabízí možnost návštěvy buddhistických jeskyň Longmen, které jsou zařazeny na seznam světového dědictví UNESCO. Po prozkoumání této oblasti je průvodcem LP doporučeno pokračovat dále na západ, přičemž čtyřdenní návštěvu v oblasti Xi'anu v provincii Shaanxi považuje za samozřejmou. Během těchto čtyř dnů výrazně doporučuje krátkou zastávku u Terakotovy armády a výpravu k taoistické hoře Hua. Xi'an, jakožto klasický výchozí bod Hedvábné stezky, je jedním z nejstarších měst čínské historie a svým návštěvníkům nabízí nemalé vyžití a zábavu. Na základě jeho strategického umístění je doporučeno pokračovat po samotné Hedvábné stezce přes provincii Gansu až do oázy uprostřed pouště, města nazývaného Dunhuang, v jehož bezprostřední blízkosti se nacházejí slavné jeskyně Mogao. Poslední zastávkou je autonomní oblast Xinjiang v severozápadní oblasti Číny, jež je v průvodci vyobrazena jako odlehlé a nepokojné pohraniční místo na západě, nicméně právě tyto kulturní odlišnosti činí tuto oblast zajímavou pro cestovatele.

2) Trasa „Podél pobřeží“

Další navrhovanou trasou začínající v hlavním městě je trasa nazvaná „Podél pobřeží“, kterou je možné na základě doporučení v průvodci absolvovat v časovém rozmezí tří až čtyř týdnů. Po zdolání všech povinných zastávek v Pekingu nabádá

k návštěvě nedalekého moderního velkoměsta Tianjin, jenž se svou rozlohou i počtem obyvatel řadí mezi největší čínská města. Cesta lemující pobřeží vede do Shanhaiguan, místa, které bylo své doby významným posádkovým městem. Další zastávkou na trase je město Dalian, kde je čtenáři nabídnuto více možností, jak ve své cestě pokračovat. Může se rozhodnout buď pro přiblížení se severokorejským hranicím, nebo pro plavbu do přístavního města Qingdaa, které je známé svým stejnojmenným pivem. Při cestě dále podél pobřeží nelze opominout delší zastávku na ukázkovém místě moderní Číny v Šanghaji, která je schopna svou atmosférou jednoho z největších měst na světě zaujmout nemalé množství svých návštěvníků. Jak již samotný název trasy vypovídá, putování pokračuje podél pobřeží dále na jih a zahrnuje plavbu na nedaleký ostrov Putuoshan, návštěvu hlavního města provincie Zhejiang Hangzhou, zčásti také cestu do ostrovního města Xiamen a na jemu blízký ostrov Gulang Yu. Ten je populárním turistickým cílem primárně pro své klikaté uličky a architektonické skvosty, které jsou výsledkem vzájemného slučování čínských a koloniálních vlivů. Trasa je zakončena v bývalé britské a portugalské enklávě Hongkongu a Macau, případně ji lze také ukončit o něco jižněji v méně významném přístavu Beihai.

3) Trasa „Peking a Hebei“

Tato trasa je poněkud kratší než předchozí dvě, na její překonání dle průvodce stačí pouhých deset dní. Po návštěvě hlavního města navrhuje průvodce návštěvu Shijiazhuangu, hlavního správního střediska provincie Hebei, kde se velká část této navrhované trasy uskuteční. Především díky okolním zajímavostem typu opevněného města Zhengding či tzv. Kamenné osady Yujiacun se tato oblast stává turisticky atraktivní. Průvodce upozorňuje rovněž na netradiční způsoby ubytování v podobě nocování u pohostinných místních občanů. Výlet k hoře Cangyanshan, zastávka u opevněného města Jimingyi, vesničky Chuandixia jsou též součástí této trasy, stejně jako město Chengde a opevněné město Shanhaiguan na pobřeží, které se prezentuje svou historií posádkového města. V obou případech je kladen důraz především na dějiny samotných měst. Trasa končí ve vedlejší provincii Liaoning.

4) Trasa „Severovýchodem Číny“

Jak vypovídá název trasy, cesta vede z Pekingu do chladnějších oblastí na čínském severovýchodě, kde se rozprostírají provincie Jilin, Liaoning a Heilongjiang. Po cestě do první zastávky na pobřeží Žlutého moře Dalianu průvodce vyzdvihuje historická

opevněná města Shanhaiguan a Xingcheng. V historickém duchu trasa pokračuje návštěvou přístavu Lüshunkou nebo města Dandong coby hlavní vstupní brány z čínského území do Korejské lidové demokratické republiky. Především jeho umístění na severokorejských hranicích je jedním z hlavních důvodů rostoucího cestovního ruchu v dané lokalitě, návštěvníci tam mohou ochutnat severokorejskou kuchyni, zároveň je pro většinu turistů Dandong nejbližším místem, jak se k Severní Koreji dostat. Průvodce Lonely Planet opět přichází s možností vlastního výběru pro cestující. V prvním případě lze pokračovat dále podél severokorejské hranice k největší čínské rezervaci Changbai Shan, jejímž středobodem je tzv. Nebeské jezero Tian Chi, nebo lze směřovat do vnitrozemí provincie Liaoning do Shenyangu, města, které je bohaté na historické pamětihodnosti, paláce, hrobky, muzea apod. Odtud cesta pokračuje do města Harbinu, populárního zejména v zimních měsících, město je proslulé světoznámým festivalem ledových soch, podobně jako známými ruskými a židovskými pamětihodnostmi. Celá trasa je zakončena v nejsevernější čínské vesnici Mohe, která je rovněž charakteristická ruskou architekturou.

5) Trasa „Z Pekingů do Mongolska“

Další komparovanou trasou s názvem „Z Pekingů do Mongolska“ je sedmidenní trasa průvodce LP, jež nabádá své čtenáře a potenciální turisty navštívit širé pastviny a louky ležící severně od hlavního města v autonomní oblasti Vnitřní Mongolsko, které se nachází na hranici mezi Čínou, Mongolskem a Ruskem. Po tzv. povinné zastávce po nejznámějších pamětihodnostech v Pekingů trasa přivádí turisty do hlavního města Vnitřního Mongolska Hohhotu. Populární jsou místní lamasérie, chrámy a městu blízké rozlehlé náhorní plošiny. Trasa dále nabízí možnost návštěvy města Shangdu, místa, kde ukončil své dlouhé putování Marco Polo a kde svého času stál palác Kublajchána, i přestože nynější sláva města se zdaleka nevyrovná té předešlé. Poté cesta míří do Hailaeru ležícího nedaleko hranic s Mongolskem a Ruskem. Pozoruhodností této krajiny jsou místní rozsáhlá luka, průvodce proto čtenářům výrazně doporučuje strávit noc v mongolské jurtě. Ačkoliv se nejedná o autentický obraz dnešního životního stylu Mongolů, stále se jedná o výjimečný exkurz do místní kultury. Průvodce nechává zakončení trasy opět na individuálním rozhodnutí každého cestujícího, z důvodu strategického umístění města lze odsud zamířit do Ruska, Mongolska, nebo do nejsevernější čínské provincie Heilongjiang.

7.1.2 Analýza navrhovaných tras průvodce čínské edice

1) Trasa 驰骋在无垠的草原

První navrhovanou trasou čínské příručky 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“ je trasa skrývající se pod názvem 驰骋在无垠的草原 (Chíchěng zài wúyín de cǎoyuán), která je volně překládána jako „Vstříc nekonečným mongolským pastvinám“. Z výchozího bodu Pekingu trasa pokračuje do provinčního města Chengde v provincii Hebei. Chengde, jakožto bývalé letní hlavní město qingské říše, zaujímá v průvodci relativně významné místo – zaobírá se jím téměř celá kapitola. Lze tedy předpokládat, že význam města pro potenciál CR této provincie je velmi podstatný. Z Chengde míří navržená trasa východněji do města Lingyuan, místa, o kterém je v samotném průvodci pramálo zmínek. Dalším bodem na trase je město Chifeng, první zastávka nacházející se na území autonomní provincie Vnitřní Mongolsko, která tvoří valnou část této trasy. Dle informací uvedených v průvodci je město Chifeng obklopeno horami, pastvinami, lesy a řekami, mezi slavné pastviny například patří Ulanbu, Gonger a Bahrain. Trasa pokračuje k Ulan Hot a dalším autonomním okresům Vnitřního Mongolska Xinba'erhu, Ewenke, Hailaer a Genhe, které se nachází na úplném severu autonomní oblasti. Hailaer je ekonomickým i politickým centrem celého regionu Hulunbuir, též se jedná o významný dopravní uzel pro turisty přijíždějící do této oblasti, pro které jsou lákadlem místní rozsáhlé travnaté planiny. Vnitřní Mongolsko je specifickou oblastí a místem tisíce tváří, dle průvodce zde turisty nadchne proměnlivá přírodní scenérie charakteristická mongolskými jurtami a všudypřítomná stáda dobytka.

2) Trasa 一睹坝上风光

Trasa 一睹坝上风光 (Yīdǔ bà shàng fēngguāng) je druhou navrhovanou cestou čínské průvodce s výchozím bodem v Pekingu. Název trasy lze volně přeložit jako „Pohled na scenérie přehrad“.

Z hlavního města vede do města Chengde, které bylo již představeno v předchozí trase. Kromě návštěvy samotného města se tentokrát zaměřuje na nedalekou turistickou oblast v okrese Weichang s názvem Mulan. Jako jedna z mála pastvinových středisek v provincii Hebei, která je dostupná i v podobě krátkého výletu z Pekingu, se proslavila zdejším travním lyžováním (滑草 huá cǎo). Dle průvodce je Mulan zároveň synonymem

pro loviště a lyžování v zimních měsících. Z Vnitřního Mongolska zde kromě pastvin zasahují jezera a potenciál této oblasti postupem času nabírá na své intenzitě.

7.2 Výchozí bod Šanghaj

Druhým vybraným výchozím bodem komparovaných tras je ztělesnění moderní Číny – město Šanghaj.

Průvodce LP se mu věnuje na čtyřiceti pěti stranách. Praktické využití v podobě široké nabídky map přináší čtenáři lepší orientaci ve všech významných turistických lokalitách jako jsou nábřeží Bund, Lidové náměstí, Francouzská koncese a populární čtvrť Pudong. Součástí je ale také kupříkladu detailní mapa šanghajského nádraží. Kromě obvyklých ubytovacích, stravovacích, dopravních a obecných informací týkajících se města a jeho typických pamětihodností průvodce též předkládá itinerář v podobě jednodenní či dvoudenní návštěvy velkoměsta.

Ve srovnání s příručkou LP průvodce čínské edice zobrazení města v podobě map opomíjí a klade opět důraz spíše na pocitovou stránku návštěvníků této metropole.

7.2.1 Analýza navrhované trasy průvodce zahraniční edice

1) Trasa „Venkovem z východu na jih“

Trasa „Venkovem z východu na jih“ je jedinou navrhovanou trasou průvodce LP začínající v Šanghaji. Čína disponuje několika kanálovými městečky, přičemž ty nejznámější a dobře dostupné jsou lokalizovány nedaleko Šanghaje. Proto z moderního města trasa navádí své čtenáře a potenciální turisty k návštěvě prvního z vodních měst, kterým je Zhujiajiao nacházející se západně od Šanghaje. Mezi další doporučené zastávky řadí kanálová města Tongli, Luzhi, Wuzhen a Nanxun v provinciích Jiangsu a Zhejiang. Jedná se o menší města, která jsou však navzdory své velikosti schopná pohltnout velké množství proudících turistických davů. Cesta poté pokračuje do provincie Anhui, konkrétně do kupeckého města Tunxi, v jehož bezprostředním okolí se naskýtá možnost navštívit prastaré vesničky Yixian, Xidi, Hongcun či historické sídelní město Shexian. Z této lokality je to nedaleko do oblasti Wuyuan, hornaté krajiny vyplněné vesničkami, které uchovávají historické památky, starobylé mosty a muzea. Další zastávkou v horském prostředí je okres Longnan, poté Meizhou a Yongding jakožto jedny z hlavních sídel etnika Hakka. Návštěvníci se zde mohou seznámit s jejich kulturou, architekturou a folkovými písněmi či ochutnat tradiční delikatesy tohoto etnika.

Průvodce Lonely Planet přichází s nápadem noclehu v tradičních hliněných domovech a možností tak nahlédnout o něco blíže do života místních. Závěr trasy patří čínskému pobřeží, konkrétně přístavnímu městu Xiamen.

7.2.2 Analýza navrhovaných tras průvodce čínské edice

1) Trasa 走进水乡古镇

Ani průvodce čínské edice neopomíná blízké okolí výchozího bodu Šanghaje, které se promítlo i do samotného názvu navrhované trasy. 走进水乡古镇 (Zǒu jìn shuǐxiāng gǔzhèn) je překládán jako „Po starodávných vodních městech“. Hlavním cílem trasy je tedy primárně objevování kultur malebných kanálových měst.

První z kanálových měst trasy Luzhi se nachází západně od Šanghaje a disponuje nespočtelným množstvím starobyklých kamenných mostů různých tvarů, stejně tak jako následující města Zhouzhuang a Tongli se svými bohatě protkanými sítěmi kanálů. Na základě tipů průvodce dochází k přejezdu z provincie Jiangsu do provincie Zhejiang, kde jsou lokalizovány v pořadí další vodní města Nanxun a Wuzhen. V případě města Nanxun hovoříme ve srovnání s ostatními zmíněnými městy této trasy relativně o méně známém kanálovém městě, avšak díky čemuž si město bylo schopné uchovat své původní rysy a kulturu, zatímco ostatní vodní města byla silně přizpůsobena turistům. Posledním navrhovaným vodním městem je Xitang, jež je dle průvodce jedinečné svými starodávnými uličkami. Cílovou destinací této trasy je pak Šanghaj, kde samotná trasa zároveň začínala.

2) Trasa 踏上唐诗之路

踏上唐诗之路 (Tà shàng tángshī zhī lù) neboli „Ve stopách tangské poezie“ je další z tras „Osobního průvodce Čínou“ s výchozím bodem v Šanghaji. V první řadě si pojem tangské poezie představíme.

Během období dynastie Tang (vládla v letech 618–960) zažívá čínská poezie největší rozkvět, mezi nejznámější mistry tangské poezie se řadí básníci Wang Wei, Li Bai či Du Fu. Její tematika je velice různorodá, do poezie se dostává tzv. individuální prožitek prostřednictvím bezprostředních reakcí na život, kterým byli básníci obklopeni. (Wang 2005, 5)

Čínský výraz 唐诗之路 (Tángshī zhī lù), který je překládán jako „Stezka tangské poezie“, odkazuje na cestu, jež prochází velkou částí provincie Zhejiang. Svému jménu vděčí více než čtyřem stům básníků z dynastie Tang (včetně již zmíněných básníků Li Bai a Du Fu), kteří touto cestou procházeli a jejichž zásluhou se stala velmi populární. (China Daily 2020)

Co se týče trasy čínského průvodce zahrnující tento název, je směřována jihozápadně ze Šanghaje do provincie Zhejiang přes město Jiaxing do města Hangzhou, ve kterém dle průvodce dýchá historie a kultura doslova na každém kroku. V rámci další zastávky Xinchang samotný průvodce přiznává, že se jedná o méně známou turistickou lokalitu obklopenou poklidnou krajinou. Drží-li se turista stezky tangské poezie, dovede ho dále k hoře Tiantai, která je zároveň kolébkou buddhistické školy Tiantai. Trasa pokračuje dále přes Xianju do okresu Linhai.

3) Trasa 穿越夜上海

Třetí trasa 穿越夜上海 (Chuānyuè yè Shànghǎi) neboli „Noční Šanghaj“ sice ve svém názvu zahrnuje město Šanghaj, nicméně na své trase se jím zabývá okrajově. Ze Šanghaje vede trasa do sousední provincie Jiangsu přes národní park Yushan, poklidná provinční města Zhangjiagang, Jingjiang, Taixing a Yangzhou známá svými tradičními čínskými zahradami a Západním jezerním parkem do hlavního správního centra provincie Jiangsu Nanjing. Ve městě, jež se honosí bohatou historií jakožto bývalé hlavní město po dvě období v čínských dějinách, mohou turisté navštívit velké množství muzeí, chrámů a mauzoleí. Odtud trasa směřuje přes další historická města Zhenjiang, Changzhou a Wuxi, kde průvodce vybízí k návštěvě nejvyšší bronzové sochy Buddhy v Lingshan. V průvodci není opomenuto úsloví, jež bylo kdysi prohlášeno Marcem Polem: „Na nebesích je ráj, na zemi jsou Suzhou a Hangzhou.“ Dalším bodem na trase je tedy Suzhou a jeho všudypřítomné vodní kanály, typické čínské zahrady a mosty. Kunshan je průvodcem označován pojmem 中心花园 (Zhōngxīn huāyuán), tedy květinová zahrada mezi městy Šanghaj a Suzhou. Celý okruh je zakončen opět v Šanghaji.

4) Trasa 领略水箱柔情

Z rušné Šanghaje se okruh přesouvá jižněji po trase nazvané 领略水箱柔情 (Lǐnglüè shuǐxiāng róuqíng) neboli „Poznáváme krásu vodních nádrží“, která

se v naprosté většině odehrává v provincii Zhejiang. Hangzhou jakožto správní středisko provincie lze obecně považovat za jedno z nejvýznamnějších turistických lákadel v Číně, které se pyšní zajímavou historií i hornatým okolím. Trasa vede přes menší města Zhuantang, Tonglu a Qiantan do Shouchangu, nicméně jednotlivá města jsou v průvodci zmíněna minimálně s nedostatkem informací, proto lze předpokládat, že se nejedná o typické turistické lokality s rozšířenou turistickou vybaveností. Jinhua je poněkud známější historické a kulturní město a o další zastávce ve Zhuji průvodce hovoří jako o jednom z nejstarších okresů v samotné provincii, též bývalém hlavním městě státu Yue ze starověkých dob. Trasa se stáčí zpět přes Hangzhou do cílové stanice Šanghaj.

7.3 Komparace navržených tras s výchozím bodem v Pekingu

Do prvního výběru jsou zahrnuty trasy začínající v hlavním městě v Pekingu, který byl nejprve na základě popisu v obou vybraných průvodcích podroben rozboru. Poté byly zanalyzovány jednotlivé trasy obou průvodců a dospěno k následujícím zjištěním:

7.3.1 Průvodce *Čína* nakladatelství Lonely Planet

1) Geografická charakteristika

Na základě geografické charakteristiky většiny destinací bylo vyhodnoceno, že průvodce LP se v rámci svých navrhovaných tras s výchozím bodem v Pekingu primárně zaměřuje na městský cestovní ruch, který je jednou z hlavních forem CR. Ten, jak již bylo zmíněno v teoretické části, se soustředí na městskou kulturu a využívá infrastrukturu a služby měst. Trasy průvodce LP se v naprosté většině orientují na velká města, je kladen důraz na atraktivitu vybraných měst, z čehož vyplývá, že čínská velkoměsta čím dál více přitahují větší pozornost turistů.

2) Cílová skupina

Definování cílové skupiny není snadným úkolem, proto je snaha interpretovat tento jev z více hledisek, která vyplývají ze složitosti celé problematiky.

Pro specifitější zaměření cílové skupiny navrhovaných tras lze připomenout typologie turistů, kterými se zabývala teoretická část práce. Primárně je v této podkapitole důraz kladen na typologie turistů podle Cohena a Ploga, jejichž význam je pro dané kritérium stěžejní.

Sociolog Erik Cohen rozlišuje následující typy turistů:

- organizovaný masový turista,
- individuální masový turista,
- objevitel,
- tulák. (Inkson & Minnaert (2012, 85)

Dle charakteristiky každého z nich se cílovou skupinou navrhovaných tras průvodce zahraniční edice stává typ organizovaný a individuální masový turista. Organizovaný masový turista jakožto člověk trávící drtivou většinu času dovolené v hotelu nebo jeho bezprostředním okolí si volí populární destinace a cestuje ve větší skupině. Do jisté míry je mu podobný typ individuální masový turista, který se obvykle drží populárních, tzv. „vyjetých“ cest, ačkoliv se též příležitostně pustí do odvážnějších akcí a vystoupí ze své komfortní zóny. Oba vybrané typy odpovídají charakteru navrhovaných tras jakožto návštěvníků populárních velkoměst s bohatou turistickou infrastrukturou.

Další, neméně podstatnou typologií turistů, je rozdělení podle Ploga, které vzniklo na základě vztahu turisty a jeho ochoty objevovat nové zážitky. Dle popisů hlavních typů dané typologie odpovídá cílové skupině navrhovaných tras průvodce LP psychocentrik. Jak bylo zmíněno výše, trasy průvodce zahraniční edice jsou ve větší míře zaměřeny na populární turistické destinace, které disponují dobrou turistickou vybaveností. Psychocentrik je cestovatel dávající přednost destinaci s jemu známou občanskou vybaveností a vyhledávající lokality se standardními ubytovacími a stravovacími službami.

Až na několik výjimek je zřejmé, že trasy navrhované průvodcem LP jsou spíše určeny vyznavačům hotelů, kteří upřednostňují komfort a servis při svých cestách, vyhledávají kvalitní služby a dobrou turistickou infrastrukturu, neboť větší část navrhovaných tras se odehrává v turisticky vyhledávaných lokalitách.

3) Uspokojení potřeb účastníka navrhovaných tras průvodce zahraniční edice

V teoretické části bylo popsány formy, jakým způsobem se rozlišuje cestovní ruch na základě uspokojení potřeb účastníka CR. Opakované návštěvy opevněných a bývalých posádkových měst, historických přístavů, hrobek a muzeí tvořící podstatnou část navrhovaných tras průvodce LP vystihují charakter kulturně-poznávacího cestovního

ruchu. Ten je typický návštěvou kulturně-historických památek, kulturních zařízení a akcí. Je třeba přihlídnout k faktu, že Čína disponuje nespočetným množstvím kulturního dědictví, tudíž není překvapením, když průvodce zahraniční edice tuto oblast neopomíjí.

S kulturně-poznávacím CR úzce souvisí i cestovní ruch vzdělávací, ve kterém jsou účastníci motivováni získáním jistých znalostí a dovedností s účelem poznat a naučit se, přičemž takového cíle lze částečně též dosáhnout poznáváním kultury, navštěvováním muzeí, galerií atp. (viz kulturně-poznávací CR).

Co se týče vzdělávání, cestování tvoří jeho nezanedbatelnou součást ve smyslu nauky a procvičení cizího jazyka, poznávání jiných kultur a historie cizí země. Lidé běžně začínají s naukou historie již na základní škole pomocí učebnic a dokumentů, nicméně žádný z těchto prostředků se nevyrovná osobní návštěvě historických památek, muzeí a prozkoumávání historie a kultury dané země, které přinášejí pohled zcela z jiné perspektivy.

4) Charakter navrhované trasy

Nebereme-li v potaz pouze klasické pamětihodnosti typické pro jednotlivá místa (stejně jako v průvodci čínské edice), lze usoudit, že průvodce LP se zaměřuje v rámci navrhovaných tras na popis turistických lokalit primárně z historického hlediska, zatímco čínský průvodce tuto oblast spíše opomíjí. V takovém duchu jsou víceméně nastaveny všechny trasy, u každého města, oblasti či kulturních pamětihodností je kladen důraz na historii, případně vliv v současnosti. Z těchto důvodů je patrné, že trasy jsou též cílené na milovníky historie a obdivovatele historických památek.

Z analýzy tras vyplývá, že průvodce Lonely Planet se v nejlidnatější zemi světa primárně zaměřuje na klasická turistická místa, což vede ke konstatování, že potenciálního turistu zřejmě nemůže téměř nic překvapit, jedná-li se o místa, která jsou nejčastěji propagovaná v prospektech, časopisech, knihách, na internetu, v propagačních materiálech, v cestovatelských dokumentech atd. V takovém případě lze očekávat, že nemůže dojít ke zklamání turistů, neboť se jedná o místa, která jsou celosvětově známá a jsou připravena pro nápor turistů přijíždějících z celého světa, proto disponují širokou řadou turistické vybavenosti. Návštěva míst této navrhované trasy též nabízí možnost využití široké řady dalších služeb souvisejících s cestovním ruchem – konkrétně se jedná o služby dopravní, ubytovací, stravovací, průvodcovské, směnárenské a další.

5) Specifické odlišnosti

Průvodce zahraniční edice se určitým způsobem snaží dané klasiky vyobrazit originálně a z praktického hlediska se jeví užitečný z důvodů nápaditých způsobů prozkoumávání města Peking, jako jsou např. návrhy cyklistické trasy, detailní mapy pekingských zákoutí, odkazy na festivaly, speciální události atp. Pozitivně lze rovněž hodnotit možnosti vlastního výběru při absolvování některých z tras.

7.3.2. Průvodce 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“

1) Geografická charakteristika

Bereme-li v potaz geografickou charakteristiku destinací navrhovaných tras, přiklání se čínský průvodce spíše k venkovskému cestovnímu ruchu. V obou navrhovaných trasách je možné objevit rekreační aktivity na venkově typické pro tuto formu CR – jízda na koni, venkovní sporty, lov atp.

Lze předpokládat, že průvodce psaný čínským jazykem a vydaný v Číně je primárně určen čínským občanům, nebo přinejmenším lidem ovládající čínštinu. Z těchto faktů je možné dále vyvodit jejich bydliště, kterým je s největší pravděpodobností Čína. Dle nejnovějších dat z Čínského národního statistického úřadu (国家统计局 Guójiā tǒngjì jú 2019)⁹ tvoří téměř 60 % čínské populace urbánní obyvatelstvo, proto není překvapivé, že příručka 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“ vybízí k cestám na čínský venkov, k úniku z přelidněných měst a k podpoře místních venkovských kultur.

2) Cílová skupina

Vzhledem ke skutečnosti, že obě trasy navrhované průvodcem čínské edice jsou relativně různorodé, stává se výběr cílové skupiny poměrně komplikovanou záležitostí. Trasy v obou případech začínají v čínských turistických velkoměstech, jsou však zakončeny na čínském venkově, jehož turistický potenciál teprve nabírá na intenzitě.

Využít lze opět práci sociologa Cohena a jeho typologii turistů. Vycházíme-li z analýzy tras průvodce 中国自助游, docházíme ke zjištění, že cílovou skupinou podle Cohenovy typologie se s největší pravděpodobností stává objevitel, dodatečně též tulák. Důvodů je několik. Objevitel se záměrně vyhýbá kontaktům s jinými turisty, jeho cílem

⁹ V anglických zdrojích se vyskytuje pod překladem *National Bureau of Statistics of China*.

je seznamovat se s místními obyvateli a zároveň chce mít jistou úroveň bezpečí a komfortu. Na trasách čínského průvodce se objeviteli nabízí široké spektrum možností sociální interakce s tamními obyvateli z důvodů většího počtu zastávek ve venkovských oblastech, kde turistická infrastruktura nedosahuje úrovně významných turistických lokalit, nicméně komfort a bezpečí jsou relativně stále k dispozici. Ze stejného důvodu se obecně předpokládá, že do takových oblastí přijíždí menší množství turistů, tudíž se objeviteli naskýtá příležitost vyhnout se dalším turistům.

Vezme-li se v potaz Plogova typologie, jednoznačně vítězí typ alocentrika jako cílové skupiny tras čínského průvodce. Alocentrik se vyznačuje svým aktivním přístupem k vyhledávání nových a jedinečných zážitků během svých cest, je mu blízká spontánnost a preferuje spíše neturistické lokality. Vybrané trasy do jisté míry odpovídají jeho charakteristice, neboť ve srovnání s trasami průvodce Lonely Planet disponují mnohem větším množstvím neturistických lokalit, ve kterých alocentrik může zažít unikátní cestovatelské zážitky, které on sám vyhledává.

U tohoto kritéria je zároveň důležité zmínit významný pojem tzv. backpackers, který pojednává o pokrokových globálních poutnících v současné době. Samotný pojem backpacker byl do literatury turismu zaveden Pearcem v roce 1990, ačkoliv za „otce“ backpackers je spíše pokládán sociolog Cohen, který zavedl první typologii turistů a zabýval se neinstitutionalizovanými formami turismu již na počátku 70. let. (Pearce 1990)

Backpackers jsou specifickým druhem cestovatelů, které lze poznat na základě několika rysů. Na jejich cestách je nedoprovází velké množství zbytečných zavazadel, vystačí si s pouhým batohem na zádech (anglicky *backpack*, odtud název). Backpacker spoléhá na impulzivní rozhodování, proto se přiklání k individuálnímu neorganizovanému cestování. Snaží se cestovat svobodně, nezávisle a především levně, s čímž úzce souvisí rovněž jeho výběr dopravních prostředků, ubytovacích a stravovacích zařízení. Často má tendence se seznamovat s místními obyvateli a pokouší se s nimi dostat do intenzivnějšího styku, stejně tak jako blíže poznat jejich zvyky a tradice. Proto v menší míře vyhledává přeplněné turistické destinace, kde pozbývá určitý smysl svobody a autentičnosti dané země.

Z uvedených důvodů mezi cílovou skupinu řadíme taktéž skupinu backpackers, která se nebrání menšímu komfortu a dobrodružství. Ačkoliv navrhované trasy ze začátku

prochází známými turistickými destinacemi, později cestovatele přivádí do venkovských oblastí, které nedisponují příliš širokou turistickou vybaveností a turisté jsou v takovém případě nuceni využít jakýchkoliv dostupných ubytovacích i stravovacích zařízení. Backpackers, jako cestovatelé toužící po opravdových autentických zážitcích, příliš netíhnou k luxusním turistickým zařízením.

3) Uspokojení potřeb účastníka navrhovaných tras průvodce čínské edice

Opakovaný pobyt v přírodě, konkrétně na travnatých planinách, pastvinách, v lesích a na březích řek, nám vypovídá o charakteru přírodního cestovního ruchu. Ten cílí na nenarušená atraktivní přírodní místa, jako jsou přírodní rezervace, národní parky apod. Co se týče uspokojení potřeb účastníků navrhovaných tras „Osobního průvodce Čínou“ 中国自助游, jedná se konkrétně o potřeby splynutí s přírodou, relaxace v zeleni stejně jako potřeby útěku z přelidněných hlučných měst a od veškerého stresu s tím spojeného.

Z analýzy jednotlivých tras čínského průvodce s výchozím bodem v Pekingu vyplývá, že přírodní CR nebude jedinou odpovídající formou CR. Koneckonců města Peking i Chengde jsou vzorným příkladem měst s nemalým počtem historických pamětihodností. Z těchto důvodů lze hovořit též o kulturně-poznávacím CR.

4) Charakter navrhované trasy

Zatímco průvodce Lonely Planet se při svém popisu zaměřuje na daná místa spíše z historického hlediska, průvodce čínské edice klade primární důraz na přírodní scenérie, pobyt na venkovu a převážně se vyhýbá klasickým turistickým destinacím. Lze konstatovat, že čínský průvodce nabízí pohled na poměrně netradiční místa nacházející se v Čínské lidové republice, která se do podvědomí turistů přijíždějících ze zahraničí zřídka dostávají.

5) Specifické odlišnosti

Za specifickou odlišnost je považován pokus průvodce čínské edice o originalitu, neboť se v rámci navrhovaných tras z části zabývá méně známými venkovskými oblastmi, o kterých obecně není mnoho zmínek. Též klade důraz na netradiční sporty, jakým je například travní lyžování, lov apod.

7.4 Komparace navržených tras s výchozím bodem v Šanghaji

7.4.1 Průvodce *Čína* nakladatelství Lonely Planet

1) Geografická charakteristika

I přestože samotný název trasy naznačuje jednoznačnost této problematiky, závěr může být překvapivý. V teoretické části se píše o formách cestovního ruchu dle geografické charakteristiky uváděné Inksnem a Minnaertem, přičemž z analýzy navrhované trasy vyplývá charakteristika venkovského CR z důvodů odehrávající se valné části trasy ve venkovských oblastech. Ačkoliv se tedy většinou jedná o pobyty na venkově, je důležité vzít v úvahu tvrzení Škodové Parmové (2007), která píše o venkovském cestovním ruchu jako formě CR, který je rozvíjen mimo oblasti rekreačních či turistických center, též mimo oblast městského osídlení. Přestože se navrhovaná trasa průvodce LP odehrává ve venkovském prostředí, v některých případech jako jsou kupříkladu návštěvy kanálových měst se jedná o velmi dobře vybavená turistická místa s rozšířenou turistickou infrastrukturou a vysokou akumulací turistů.

Docházíme tedy k závěru, že na základě analýzy navrhované trasy sice je řeč o venkovském cestovním ruchu, nicméně geografická charakteristika trasy neodpovídá celé její definici. Trasa se zaměřuje na venkovskou oblast, která je však mnohdy populární turistickou destinací, je navštěvována velkým počtem návštěvníků a turistů a disponuje širokou turistickou vybaveností.

2) Cílová skupina

Vycházíme-li z typologie sociologa Cohena, mluvíme o individuálním masovém turistovi. Ten se drží vyjetých cest (konkrétně populárních kanálových měst s vysokou koncentrací turistických zařízení a infrastruktury), avšak příležitostně se pouští i do odvážnějších akcí, jako jsou toulky po horských vesnicích, návštěvy sídel etnika Hakka atd. Nicméně své místo zde má také objevitel, který se ztotožňuje s interakcí s místními obyvateli, což mu na dané trase umožňují zmíněné oblasti sídel etnika Hakka a horské oblasti.

Největší zastoupení dle Plogovy typologie mají u této navrhované trasy midcentrikové, kteří se nevyhýbají novým zážitkům za podmínky, že pro ně nejsou příliš náročné, avšak nemají příliš dobrodružné sklony. Jedná se o jakousi kombinaci psychocentrika a alocentrika. Midcentrik jako cílová skupina trasy průvodce LP se těší

nenáročným zážitkům, které mu přináší návštěvy velkoměst Šanghaje, Xiamen a turistických kanálových měst, které jsou zároveň známými destinacemi (rysy psychocentrika). Na druhou stranu poznává i nové, nepoznané destinace a kultury (rysy alocentrika) v podobě návštěv pravých venkovských oblastí s nádechem tradiční atmosféry.

3) Uspokojení potřeb účastníka navrhovaných tras průvodce zahraniční edice

Z hlediska uspokojení potřeb účastníků CR analýza navrhované trasy vypovídá o kombinaci cestovního ruchu rekreačního a kulturně-poznávacího. Primárním účelem rekreačního CR je fyzická a psychická regenerace, zpravidla je realizován v odpovídajícím přírodním prostředí s cílem odpočinku, s čímž se ztotožňuje analýza navrhované trasy. Jejím prostřednictvím dochází k cílenému odpočinku v podobě nenáročných procházek a túr ve venkovských oblastech, výhledů na krajiny, návštěv kanálových městeček, které lze rekreační formou poznávat.

Z jiného úhlu pohledu lze zároveň objevit typické rysy kulturně-poznávacího CR v podobě několika příležitostí s cílem objevování kultur kanálových měst a seznámení se s tradicemi a obyčejí místního etnika. Dokonce i samotným průvodcem je doporučen nocleh v tradičních hliněných domovech místních, které odkazují k hlavní charakteristice kulturně-poznávacího CR.

4) Charakter navrhované trasy

V případě charakteru trasy začínající v Šanghaji se rovněž lze odkázat na historii. Kapitoly průvodce pojednávající o turistických destinacích trasy obsáhle popisují jejich význam v minulosti. Průvodce LP jakožto příručka využívaná primárně zahraničními turisty přijíždějícími do Číny neopomíná historii této země. Čínská civilizace, její dlouhé dějiny a s tím související kulturní vliv je výraznou atraktivitou a důvodem návštěvy samotné Číny.

5) Specifické odlišnosti

Návrh noclehu v tradičních hliněných domovech lze považovat za specifčnost analyzované trasy, která jejím prostřednictvím nabízí turistům k interakci s místními obyvateli. Je zřejmé, že průvodce LP určený pro turisty přijíždějící do Číny do jisté míry nabádá k nahlédnutí do života místních a poznání zdejších podmínek, ačkoliv je

diskutabilní, do jaké míry jsou dané lokality autentické. Dle informací uváděných v průvodci se jedná pouze o další populární lokalitu.

7.4.2 Průvodce 中国自助游 „Osobní průvodce Čínou“

1) Geografická charakteristika

Geografické charakteristice tras průvodce čínské edice je nutné věnovat nemalou pozornost. Zatímco u tras začínajících v Pekingu převažoval venkovský cestovní ruch, jednoznačnost této problematiky se nedá zjistit u tras s výchozím bodem v Šanghaji. Z analýzy tras vyplývá, že se jedná o městský cestovní ruch s určitými specifiky. Navrhované trasy se v naprosté většině odehrávají ve městech, $\frac{3}{4}$ z nich má výchozí i konečný bod totožný (velkoměsto Šanghaj). Lze však konstatovat, že zbytek tras se odehrává ve městech menších, provinčních, ve kterých se životní úroveň velice liší od čínských velkoměst – z hlediska turismu hovoříme o místech spíše až netradičních. Z analýzy a dat v průvodci rovněž vyplývá, že z hlediska turistické infrastruktury valná část z nich, primárně v provincii Zhejiang, není ani dostatečně připravena na turistické návštěvy, nejedná se o klasické turistické lokality.

Trasy průvodců čínské i zahraniční edice směřují svou pozornost na jednu z dominant čínských turistických atraktivit, kterými jsou čínská kanálová města. Avšak zatímco průvodce zahraniční edice se soustředí jenom na populární tzv. zajatá místa, jež jsou široce přizpůsobena turistům a téměř se prohýbají pod nánosy čínských i zahraničních turistů, průvodce čínské edice též soustředí svou pozornost na méně populární a propagovaná města, zásluhou čehož dochází k zachování původních rysů a kultury daných míst.

2) Cílová skupina

Ačkoliv jsou navrhované trasy čínského průvodce různorodé a z výchozího bodu Šanghaje prochází skrz hlavní střediska provincií či menší provinční městečka, zdá se objasnění cílové skupiny taktéž nesnadným úkolem. Nastává kontrast, kdy trasy zahrnují v ČLR nacházející se nejvýznamnější turistická lákadla v podobě měst Hangzhou, Nanjingu a Šanghaje, na druhé straně stojí méně významná a turisticky opomíjená provinční městečka.

Převažující počet zastávek v méně turistických lokalitách disponujících omezenou (či žádnou) turistickou infrastrukturou dovádí ke zjištění, že cílovou skupinou na základě

typologie turistů uváděné Cohenem není organizovaný masový turista ani individuální masový turista z důvodů jejich primární volby populárních destinací s vysokou úrovní standardu a infrastruktury. Cílovou skupinou je objevitel, případně tulák. Objeviteli je blízké, že na daných místech se nebude tlačit s davy ostatních turistů, naskýtá se mu příležitost větší interakce s místními obyvateli, na druhou stranu se mu dostává určitého komfortu v podobě jisté, byť omezené turistické infrastruktury.

Druhou, neméně podstatnou typologií turistů této diplomové práce je členění dle Ploga, po jejímž studiu se stává cílovou skupinou navrhovaných tras alocentrik. Jako odváznější typ vyhledávající mírná rizika spojená s cestováním mohou trasy průvodce čínské edice uspokojit alocentrikovu dobrodružnou povahu, čehož lze dosáhnout na zmíněných neturistických místech, jejichž návštěva obnáší seznámení se s prostředím, o kterém je dostupných pouze několik základních informací (v průvodci i na internetu). Tato místa se vyznačují jistou neočekávaností, přináší svým návštěvníkům nové zkušenosti a určitou míru kontrolovaného rizika, které alocentrik vyhledává. Jelikož dává přednost neobvyklým, exotickým cílům svých cest, je jisté, že bude-li následovat cesty navržené průvodcem čínské edice, jeho očekávání by mělo být naplněno.

3) Uspokojení potřeb účastníka navrhovaných tras průvodce čínské edice

Podstatou tras průvodce čínské edice je poznávání kultur a tradic, a proto z hlediska uspokojení potřeb účastníků těchto tras hovoříme o kulturně-poznávacím CR. Jeho cíle v rámci tras jsou různorodé, od kulturní krajiny, přes přírodní scenérie po kanálová města. Jelikož má významný výchovně vzdělávací podtext, ztotožňujeme se taktéž se vzdělávacím CR. V případě trasy 踏上唐诗之路 „Ve stopách tangské poezie“ jsou turisté obeznámeni s místy, kudy procházeli samotní autoři tangské poezie. Jedná se o trasu originálního zaměření, jež ocení milovníci čínské literatury i historie.

Absolvováním těchto tras budou uspokojeny jejich potřeby týkající se poznávání autentických míst Číny, pobytu v přírodě, originality, míst spojených s čínskou literaturou. Jelikož z autentické staré Číny, tedy takové, kterou bylo možné poznat v zápiscích různých misionářů a dobrodruhů, zbývají pomalu jen střípky, snaží se mnozí dobrodruzi současnosti daná místa nalézt. Ze zmíněných důvodů lze usoudit, že některé z navržených tras čínského průvodce mohou tyto cestovatelské touhy uspokojit.

4) Charakter navrhovaných tras

Charakter navrhovaných tras se shoduje s výsledky tras začínajících v Pekingu. „Osobní průvodce Čínou“ prostřednictvím vybraných turistických destinací klade důraz na přírodu, která se promítá v podobě doplňujících aktivit těchto oblastí.

5) Specifické odlišnosti

Výrazným specifikem tras začínajících v Šanghaji jsou stejně jako v předchozím případě netradiční destinace, jejichž potenciál CR je teprve na vzestupu. Proto lze odhadovat pokus čínského průvodce o podporu turisticky méně atraktivních lokalit s cílem nalákání turistů. V neposlední řadě je podstatné vyzdvihnout kladený důraz na literaturu u jedné z tras.

8. Shrnutí výsledků

Tabulka č. 1 – Shrnutí výsledků komparace průvodců z pohledu Lonely Planet, zpracováno autorkou.

Průvodce Čína nakladatelství Lonely Planet		
	Výchozí bod Peking	Výchozí bod Šanghaj
Geografická charakteristika	Městský CR	Venkovský CR
Cílová skupina Typologie dle Cohena	Organizovaný masový turista Individuální masový turista	Individuální masový turista Objevitel
Typologie dle Ploga	Psychocentrik	Midcentrik
Uspokojení potřeb účastníka CR	Kulturně-poznávací CR Vzdělávací CR	Kulturně-poznávací CR Rekreační CR
Charakter navrhované trasy	Historie Klasická turistická místa	Historie
Specifické odlišnosti	Praktičnost Možnost vlastního výběru	Originální způsob poznávání

Tabulka č. 2 – Shrnutí výsledků komparace průvodců z pohledu „Osobního průvodce Čínou“ 中国自助游, zpracováno autorkou.

„Osobní průvodce Čínou“ 中国自助游		
	Výchozí bod Peking	Výchozí bod Šanghaj
Geografická charakteristika	Venkovský CR	Městský CR (s určitými specifiky)
Cílová skupina Typologie dle Cohena Typologie dle Ploga	Objevitel, tulák Alocentrik	Objevitel, tulák Alocentrik
Uspokojení potřeb účastníka CR	Kulturně-poznávací CR Přírodní CR	Kulturně-poznávací CR Vzdělávací CR
Charakter navrhovaných tras	Příroda	Příroda
Specifické odlišnosti	Netradiční destinace Netradiční sporty	Netradiční destinace Literatura

Většina cestovatelů si připravuje itinerář cestování, ať už se vydává téměř kamkoliv. Analyzované průvodce podaly náhled, jakým způsobem se tohoto úkolu zhostily, a proto v souladu s daty v tabulkách se dochází k následujícím závěrům.

Nejprve se analyzovaly jednotlivé trasy, jež vychází ze dvou klíčových míst, Pekingu a Šanghaje, jakožto dvou hlavních vstupních bran do Číny při příjezdu ze zahraničí. Následně byla uskutečněna komparace na základě zvolených kritérií, konkrétně se jedná o geografickou charakteristiku navrhovaných tras, cílovou skupinu dle typologie turistů sociologů Cohena a Ploga, uspokojení potřeb účastníka CR, charakter navrhovaných tras a jejich specifické odlišnosti.

Z hlediska geografické charakteristiky se průvodce zahraniční i čínské edice zaměřují na oba hlavní reprezentanty, městský a venkovský CR, ačkoliv mezi oběma průvodci lze nalézt významné rozdíly. Zatímco příručka LP v případě tras s výchozím bodem v Pekingu cílí na městský CR, a u tras začínajících v Šanghaji na venkovský CR, mají téměř všechny navrhované trasy několik podobných rysů. Nezáleží, jestli se jedná o městský či venkovský CR, v obou případech hovoříme v naprosté většině o populárních místech s vyspělou turistickou infrastrukturou, která se těší celosvětové popularitě, a proto se jim dostává velkého zájmu z řad zahraničních médií i mezinárodního turismu. S návštěvou daných míst souvisí i možnost využití široké škály dalších služeb týkajících se cestovního ruchu, konkrétně služby ubytovací, stravovací, dopravní, směnářské, průvodcovské atp.

Ve srovnání s průvodcem čínské edice, který se obdobně jako průvodce Lonely Planet zaměřuje na oba zmíněné typy cestovního ruchu, je jeho zaměření doprovázeno určitými specifiky. Navrhované trasy v obou případech cílí na městský i venkovský cestovní ruch, nicméně s výjimkou několika proslulých destinací pojednává o méně známých místech, než jsou uváděna v průvodci zahraniční edice. Přestože u tras s výchozím bodem v Šanghaji odpovídá geografická charakteristika městskému cestovnímu ruchu, v drtivé většině se jedná o menší provinční města, o kterých se průvodce zahraniční edice vůbec nezmiňuje. Z těchto zjištění jednoznačně vyplývá, že průvodce zahraniční edice se zaměřuje spíše na všeobecně známá místa, která jsou široce propagovaná nejen v rámci Číny (informace dohledatelné v průvodci čínské edice), ale též v zahraničních zdrojích. Bude-li cestovatel následovat trasy a informace tohoto průvodce, nebude zklamán, ale zároveň ani příliš překvapen. Jinými slovy lze konstatovat,

že nevynechá žádné z významných pamětihodností a lokalit nacházejících se v Číně. Na druhou stranu cestovatel nepozná do takové míry autentická čínská místa, jako když následuje trasy a informace uváděné v průvodci čínské edice. Ačkoliv spokojenost cestovatelů nemusí být nezbytně podmíněna získáním autentických dojmů, jakékoliv naplnění očekávání samotných cestovatelů se považuje za splnění turistických cílů.

S vymezením geografické charakteristiky úzce souvisí i nesnadné definování cílové skupiny tras jednotlivých příruček, tudíž lze nalézt mezi komparovanými průvodci rovněž nemalé rozdíly, které lze označit až za protichůdné. Průvodce Lonely Planet cílí své trasy na skupiny organizovaných a individuálních masových turistů, kteří se drží vyjetých cest a zřídka vystupují ze své komfortní zóny, potažmo na psychocentrika a midcentrika z hlediska ochoty turistů objevovat nové zážitky. V případě čínského průvodce a jeho cílové skupiny objevitele a tuláka lze hovořit o opaku, konkrétně o cestovatelských duších vyhledávajících dobrodružství, které se cíleně vyhýbají kontaktu s dalšími turisty a podobně jako alocentrik touží po objevování jedinečných nových zážitků.

Komparací došlo ke zjištění, že vybrané průvodce směřují na odlišné cílové skupiny, které se liší v rámci svých požadavků na občanskou vybavenost, turistickou infrastrukturu, koncentraci dalších turistů a jejich blízký kontakt s nimi, přístup k vyhledávání jedinečných zážitků a spontánnost, kterou jsme byli schopni na základě destinací navrhovaných tras odhadnout. Jednotlivé cílové skupiny se mezi sebou odlišují, nicméně je důležité podotknout, že i přesto jsou navrhované trasy cílené na široké skupiny turistů a nezamýšlejí se nad osobní charakteristikou jednotlivých turistických skupin. Jsou obsáhlé a příliš nezohledňují potřeby a preference turistů zohledňujících např. fyzické schopnosti, časové možnosti, věk či ekonomické zázemí.

Co se týče uspokojení potřeb účastníků navrhovaných tras, nacházíme u obou vybraných průvodců jednoznačnou odpověď v podobě kulturně-poznávacího a vzdělávacího CR. Jako jedno z možných vysvětlení můžeme vnímat skutečnost, že knižní průvodce se z obecného hlediska zaměřují na poznávání historie, kultury, a proto z daných důvodů vyzdvihují nejvýznamnější historické i přírodní památky daných zemí. Průvodce zvolené pro tuto diplomovou práci nejsou výjimkou, což se též promítlo do navrhovaných tras. Každá z analyzovaných tras zahrnuje destinace disponující kulturní i historickou nabídkou, které uspokojí i touhy po vzdělání. Specifické jsou i v dalších ohledech. Bylo shledáno, že průvodce LP do určité míry uspokojuje potřeby

svých čtenářů a potenciálních turistů i z pohledu cestovního ruchu rekreačního, zatímco čínský průvodce z důvodů opakovaných pobytů v přírodě odkazuje na přírodní CR.

8.1 Návrhy

Při komparaci vybraných průvodců se prostřednictvím hodnotících kritérií dospělo k pozoruhodným zjištěním a závěrům. V následujících podkapitolách je předloženo několik návrhů a doporučení, jak danou problematiku rozvést a řešit.

8.1.1 Zacílení

Podle vzoru turistických typologií sociologů Cohena a Ploga bylo možné do jisté míry odpovědět na jednu z výzkumných otázek, která se zabývá odlišností příruček v rámci cílových skupin. Bylo shledáno, že žádná z nabízených tras nezohledňuje osobní charakteristiky samotných cestovatelů, jakými jsou např. věk, fyzické schopnosti či finanční možnosti. Z daných důvodů lze konstatovat, že zaměření tras je příliš obecné a nezaměřuje se na základní charakteristiky turistických skupin. Navrhované trasy jsou velmi obsáhlé a jsou cílené na široké skupiny lidí. Pro účely efektivnějšího využití je proto vhodné se zamyslet nad formou obsahující zmíněné aspekty.

8.1.2 Uživatelská vstřícnost

Druhým podstatným faktem je nepraktičnost. Vezme-li se v potaz skutečnost, že téměř celá současná doba je tzv. online a spousta formátů se přesouvá z původních klasických podob do elektronických, je až podivuhodné, že prozatím ještě nedošlo k zjednodušení verze knižního průvodce do podoby, která by byla pro své uživatele (čtenáře) uživatelsky přívětivější a praktičtější. Výhody i nevýhody knižního průvodce byly blíže představeny v kapitole pojednávající o samotném významu knižního průvodce, avšak momentálně je vhodné se zamyslet nad variantou, která by celý tento proces usnadnila. Nelze vyvrátit, že na internetu je k nalezení nespočet webových stránek podávajících praktické informace týkající se cestování, avšak velmi zřídka jsou tyto informace v celistvé verzi. Tyto informace jsou většinou podávány nekompaktně, lze tedy usoudit, že jsou nepraktické.

Existuje nespočet cestovních mobilních aplikací, které jsou různými způsoby propojené a usnadňují cesty mnohým turistům. Obsahují mapy, překladače, kurzy měn, mobilní aplikace pro taxislužby, vyhledávání letů, stravovacích zařízeních, rezervaci a výběr ubytování po celém světě včetně jejich porovnání apod. Avšak v zemi, kde obsah

internetu je čínskými úřady cenzurován, je nezbytné přijít s návrhem aplikace, která by fungovala v režimu off-line a disponovala by zmíněnými možnostmi. Vzhledem k probírané tematice předem nastavených tras je rovněž vhodné se zamyslet nad návrhem, jak celou problematiku provázat a posunout dále.

Z daných důvodů je podáván návrh na vytvoření mobilní aplikace, která bude využívána primárně v off-line podobě. V takovém případě bude sloužit svým uživatelům, cestovatelům, po celou dobu jejich turistické cesty (nejen) na území ČLR. Daná aplikace bude obsahovat přednastavené trasy určitých zemí a oblastí, v případě této práce se bude konkrétně jednat o oblasti, které byly již podrobeny analýze (okolí Pekingu a Šanghaje jako výchozích bodů). Přednastavené trasy v aplikaci budou pravidelně aktualizovány a zároveň budou obsahovat zkušenosti cestovatelů, kteří již využili některé z těchto tras.

Pokusíme se vytvořit trasy tzv. „šité na míru“. Turisté plánující cestu do ČLR si zadají své žádané parametry do aplikace, která jim poté vygeneruje jednu z přednastavených tras na základě zvolených preferencí týkajících se ubytování a stravování, věku a velikosti skupin, požadovaného charakteru tras, fyzických schopností, ekonomického zázemí atd. Lze usuzovat, že budou fungovat na podobném principu jako navrhované trasy v obou analyzovaných průvodcích této diplomové práce, budou však cílit na konkrétní skupiny lidí. Aplikací navrhované trasy kladou důraz na časové možnosti, věk, preference turistické infrastruktury jednotlivých zastávek, ubytovací, dopravní a stravovací požadavky jednotlivých turistů atd.

8.1.3 Výběr adekvátní kvality služeb

Pro příklad lze uvést dvě turisticky atraktivní lokality, v jejichž bezprostředním okolí dochází ke kumulaci turistů. S jejich vlastním zájmem po osobní návštěvě místních atraktivit úzce souvisí i rostoucí poptávka po lokálních ubytovacích, stravovacích a dopravních službách. V kontextu odlišných charakteristických skupin turistů je rovněž tato poptávka pestrá a odlišná.

Pomocí námi navržené aplikace a jejích přednastavených tras máme povědomí (prostřednictvím zjišťování polohy pomocí GPS), kde se její uživatelé nacházejí, a dle daných informací jsme schopni okamžitě reagovat na jejich potřeby. Uvedeme si příklad týkající se dopravy, přičemž předpokládáme, že turista má k dispozici omezený výběr a nezbyvá jiná varianta než si objednat taxislužbu z důvodů omezené nabídky dopravní infrastruktury dané oblasti. V tuto chvíli nastává příležitost pro spolupracující společnosti

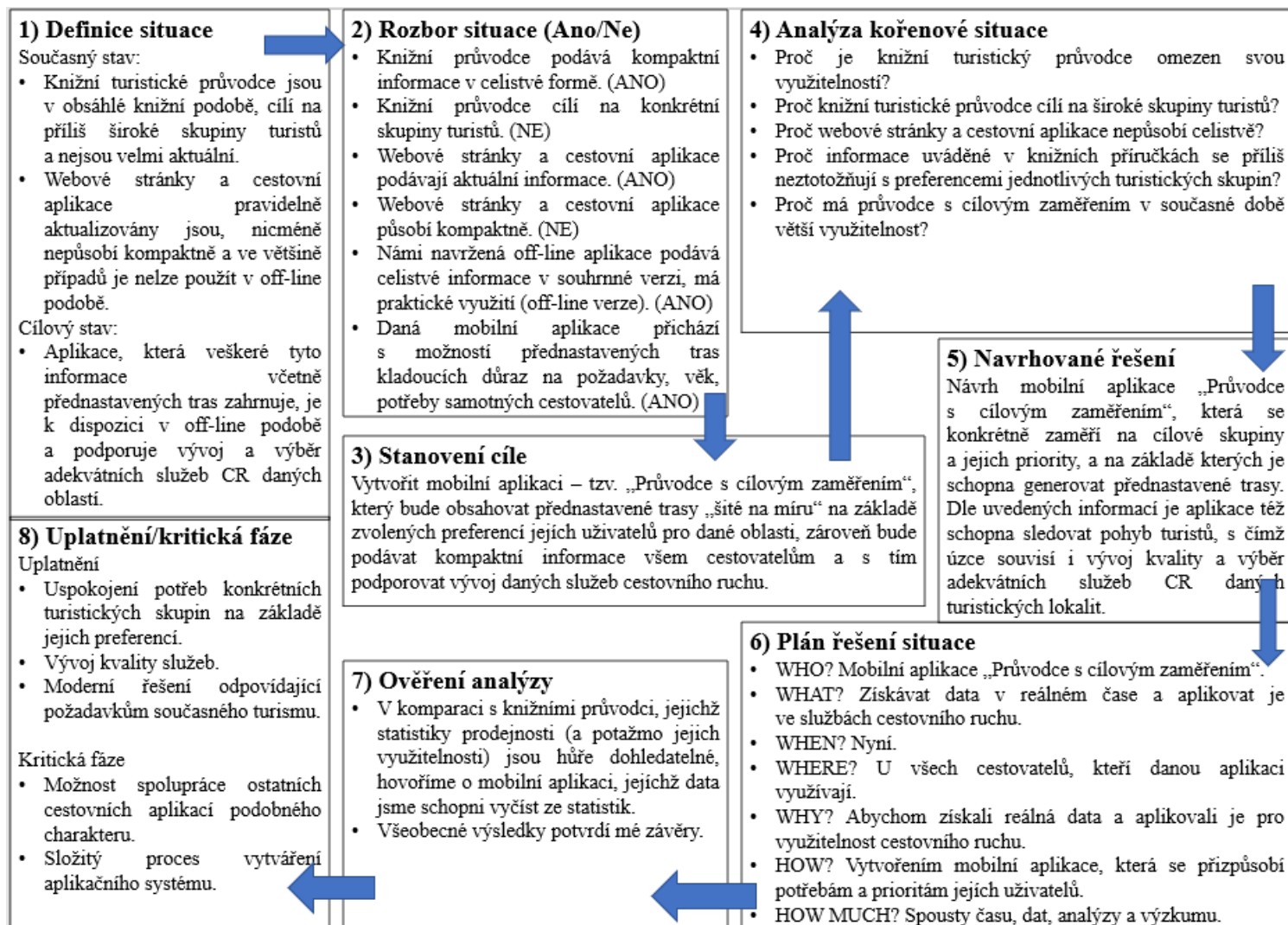
využít potenciál turistické oblasti a přijít s vlastní iniciativou (zařídit kupříkladu autobusové služby, díky kterým se stane místní doprava levnější, žádanější a ekologičtější). Skrze tuto aplikaci jsou její uživatelé schopni nacházet ubytovací a stravovací zařízení, které by byly napojeny na navržené trasy, hovoříme tedy o placené reklamě a výnosech celého navrhovaného projektu.

Přinášíme podnět společnostem, jež poskytují ubytovací, stravovací, dopravní či jiné služby a s aplikací kooperují, získáváme data, která mohou být využita pro účely navýšení kvality služeb a jejich využitelnosti. Cílem je tedy propojení a spolupráce s dalšími subjekty CR, vývoj kvality služeb CR a vytvoření efektivního typu průvodce, který bude mít využití v současné době.

8.2 A3 report

Pro shrnutí závěrů práce je použita metoda A3 reportu, která zobrazí kompletní model návrhu.

Strukturované řešení pomocí A3 reportu:

Zpracováno autorkou, model návrhu je také k dispozici v přílohách.

Pomocí metody A3 reportu jsme se pokusili kompletně zobrazit model návrhu, který podává strukturované řešení této problematiky.

V prvním kroku popisujeme, jaký je cílový a současný stav, zároveň se snažíme identifikovat rozdíl mezi danými stavy. Na základě určitých komparací zjištěných dat jsme schopni identifikovat současný stav knižních průvodců, taktéž se zabýváme webovými stránkami a cestovními aplikacemi souvisejícími s problematikou. Ve druhém kroku dochází k vymezení problému pomocí metody ANO/NE, pomocí které jsme

v následující fázi schopni si stanovit cíl. Ten musí být jasně stanoven, v našem případě se jedná o vytvoření mobilní aplikace včetně přehledného vymezení její náplně. V rámci analýzy kořenové situace zvažujeme příčiny bez jakýchkoliv předsudků a pokládáme si pět logicky položených otázek, tzv. 5x proč, jejichž prostřednictvím jsme schopni odpovědět na otázku „proč došlo k výskytu problému“. Otázky převážně cílíme na využití a zaměření průvodce knižního a s cílovým zaměřením.

V dalším bodě navrhujeme řešení, jak s danou problematikou nakládat. Z těchto důvodů přicházíme s návrhem procesu fungování dané mobilní aplikace a námětem, jakým způsobem se ztotožnit i s vývojem služeb cestovního ruchu. Poté nastává fáze plánování dokončení, kdy pomocí tzv. „5 W a 2 H otázek“ rozvíjíme řešenou situaci. Co se týče ověření analýzy, odkazujeme se pouze na statistiky a všeobecné výsledky, které potvrdí naše závěry. V posledním kroku se zamýšlíme nad kritickou fází, potažmo uplatněním kompletního návrhu v podobě uspokojení potřeb jednotlivých turistů a důrazu na jeho vlastní preference, vývoj kvality služeb a primárně moderní řešení reagující na požadavky současného turismu.

Závěr

Diplomová práce pojednává o problematice turistických průvodců, proto si za jeden z dílčích cílů klade na základě komparace dvou příruček zjistit, jestli a čím se tyto vybrané průvodce zahraniční a čínské edice zabývající se Čínou liší. Při komparaci jsme brali v potaz hodnotící kritéria v podobě navrhovaných tras obou knižních průvodců, konkrétně jejich charakter, cílové skupiny, geografickou charakteristiku, uspokojení potřeb účastníků CR a specifické odlišnosti. Na základě dat vyhodnocených komparací jsme byli schopni si zodpovědět výzkumné otázky. U první z nich, týkající se zaměření zvolených průvodců, konstatujeme, že analyzované trasy obou průvodců se zaměřují na kulturně-poznávací CR, v případě průvodce zahraniční edice potažmo vzdělávací (konkrétně důraz na historii) a rekreační CR. V důsledku relativně velkého důrazu čínského průvodce na přírodu, hovoříme také o přírodním CR.

Při zodpovězení otázky týkající se geografické charakteristiky analyzovaných tras je namístě zhodnotit, že zaměření na městský i venkovský CR jsme shledali u obou příruček. Významnou diferencí jsou však data odkazující na fakt, že průvodce zahraniční edice v obou formách cílí primárně na populární místa s vyspělou turistickou infrastrukturou těšící se celosvětové popularitě, zatímco příručka edice čínské kromě několika proslulých destinací pojednává o méně známých a propagovaných turistických destinacích.

Na další výzkumnou otázku zabývající se cílovými skupinami reagujeme odpovědí, že oba vybrané průvodce necílí na stejné turistické skupiny. Cílové skupiny obou průvodců se liší svými požadavky na občanskou vybavenost, turistickou infrastrukturu, kontakt s dalšími turisty, přístup k vyhledávání unikátních zážitků a spontánnosti. Zatímco průvodce LP cílí své trasy spíše na skupiny organizovaných a individuálních masových turistů, kteří upřednostňují tzv. vyjeté cesty a zřídka vystupují ze své komfortní zóny, a částečně z hlediska jejich neochoty objevovat nové zážitky cílí též na psychocentrika a midcentrika, v případě čínského průvodce je tomu naopak. Mezi jeho cílové skupiny navrhovaných tras patří objevitel a tulák jakožto turisté vyhledávající dobrodružství a vyhýbající se kontaktu s dalšími turisty, podobně jako alocentrik, jenž touží po objevování jedinečných a nových zážitků.

Přestože jsou jednotlivé cílové skupiny odlišné, shledali jsme, že navrhované trasy průvodců jsou cílené na široké skupiny lidí, jsou obsáhlé a příliš nezohledňují potřeby,

preferenci samotných cestovatelů, případně jejich věk, ekonomické zázemí, fyzické schopnosti atd. Proto jsme se zamysleli nad formou, jež by výše zmíněné aspekty zahrnovala. Těž jsme zvažovali současnou využitelnost a uživatelskou vstřícnost knižních průvodců, která nás vedla k vytvoření návrhu mobilní aplikace, tzv. „průvodce s cílovým zaměřením“. Celý model návrhu je zpracován pomocí strukturovaného řešení A3 reportu, jehož prostřednictvím jsme byli schopni problematiku identifikovat, rozvést a formulovat její standardizované řešení. Analyzovali jsme proces vytvoření mobilní aplikace, která se konkrétně zaměří na cílové skupiny a jejich preference, na jejichž základě je schopna generovat přednastavené trasy. Aplikace podává kompaktní informace, dále je také schopna sledovat pohyb turistů, s čímž úzce souvisí i vývoj kvality místních služeb a výběr adekvátních služeb CR. Výstupem této diplomové práce je doporučení na vytvoření mobilní aplikace, který by odpovídal požadavkům a potřebám jednotlivých cílových skupin a současně reflektovala moderní trendy v současném turismu.

Resumé

The aim of this master thesis is to determine evaluated data based on comparison, whether and how the selected tourist guidebooks differ according to criteria, further develop a project for structured solution of results using the A3 report. For the purpose of this thesis, two guidebooks were selected. The first one belongs to popular guidebooks series named Lonely Planet, representative of a foreign edition and the second one 中国自助游, known as a "Guidebook of China", is a Chinese edition. The results of the qualitative comparison lead to a finding, that objectives set in both guidebooks are too broad and in neither case do not take in consideration requirements and preferences of individual tourist groups. For the mentioned reasons, structured solution of the given results using the A3 report method is used and model of the application project presented.

Seznam použité literatury a zdrojů

Literatura

BALOGHLU Seyhmus, McKLEARY Ken – Model of destination image formation; *Annals of tourism research*; vol. 26;n.4 ;1999, s. 870; Elsevier science Ltd.

BEAVER, Allan. *A dictionary of travel and tourism terminology*. 2nd ed. Wallingford: CABI Publishing, 2005, xiii, 409 s. ISBN 0851990207.

BHATIA, A. K. *The Business of Travel Agency & Tour Operations Management*. Sterling Publishers; UK ed. Edition, 2012. ISBN 812076921X.

BHATTACHARYYA, Deborah P. *MEDIATING INDIA: An Analysis of a Guidebook*. *Annals of Tourism Research*, 1997, vol. 24, s. 371–389

BOWERMAN, Gary. *The new Chinese traveler: business opportunities from the Chinese travel revolution*. New York, NY: Palgrave Macmillan, 2014. ISBN 978-1-137-39728-7.

BUCKLEY, Ralf, Travis WINN, Weiyi LI, Peter WINN a Linsheng ZHONG. *River Tourism in China*. WANG, Ying, Aishath SHAKEELA, Anna KWEK a Catheryn KHOO-LATTIMORE. *Managing Asian Destinations*. Springer, Singapore, 2018, s. 231–240. ISBN 978-981-10-8426-3.

COOPER, Chris, John FLETCHER, Alan FYALL, David GILBERT a Stephen WANHILL. *Tourism: Principles and Practice*. Financial Times Management; 4 Pap/Pscth Edition, 2008. ISBN 978-1408200094.

ČERTÍK, Miroslav. *Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení*. Praha: OFF, 2001, 352 s. ISBN 8023862758.

EGMOND, Ton van. *Understanding Western Tourists in Developing Countries*. CABI; First Edition, 2007. ISBN 9781845931957.

FORBES, Lincoln H. a Syed M. AHMED. *Modern Construction: Lean Project Delivery and Integrated Practices*. CRC Press; 1st edition. 2010. ISBN 978-1420063127.

GILBERT, David. London in all its glory—or how to enjoy London: guidebook representations of imperial London. *Journal of Historical Geography*, 1999, vol. 25, s. 279–297.

GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014, xviii, 545 s. ISBN 978-80-265-0298-2.

HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Geografie cestovního ruchu: Evropa*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-093-2

HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Praha: Grada Publishing, 2012, 219 s. ISBN 978-80-247-4430-8.

HESKOVÁ, Marie, Jaromír BERÁNEK, Vladimír DVOŘÁK, Ludmila NOVACKÁ a Ján ORIEŠKA. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006, 223 s. ISBN 8071689483.

HORÁLEK, Adam. *Geografie Číny: učební materiál pro studenty sinologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 179 s. ISBN 978-80-244-3839-9.

HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Přeložil Jiří REZEK. Praha: Grada Publishing, 2003, 486 s. ISBN 8024702029.

HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Vyd. 3. Praha: Oeconomica, 2005. 109 s. ISBN 8024508583.

INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch: (základy)*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.

INKSON, Clare a Lynn MINNAERT. *Tourism management: an introduction*. Los Angeles, Calif.: SAGE, 2012, xiv, 432 s. ISBN 978-1-84860-870-2.

KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, 2013, 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.

KOTÍKOVÁ, Halina a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ. *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 154 s. Skripta. ISBN 978-80-244-5189-3

LEW, A. A. (1991): Place Representation in Tourist Guidebooks: An Example from Singapore. *Singapore Journal of Tropical Geography*, 12, č. 2, s. 124–137.

LEW, Alan A., Lawrence YU, John AP a Zhang GUANGRUI. *Tourism in China*. Routledge; 1 edition, 2013. ISBN 978-0789012821.

LI, Xiang. *Chinese outbound tourism 2.0*. Waretown, NJ: Apple Academic Press, 2016, 389 s. ISBN 978-1-77188-180-7.

MARIOT, Peter a Veronika MÜLLEROVÁ. *Zeměpis cestovního ruchu: učebnice podle dosavadních učebních osnov pro střední hotelové školy a pomaturitní studia: Obor Cestovní ruch*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1992. ISBN: 80-04-25965-0.

MIRVALD, Stanislav. *Geografie cestovního ruchu*. Vyd. 3. upr. Plzeň: Západočeská univerzita, 1996. Učební texty vysokých škol. str. 128, ISBN 80-7082-288-0.

NICHOLAS, John. *Lean Production for Competitive Advantage: A Comprehensive Guide to Lean Methodologies and Management Practices*. Productivity Press, 2010, 527 s. ISBN 978-1439820964.

OCHRANA, František. *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2019, 145 s. ISBN 978-80-246-4200-0.

PAGE, Stephen a Joanne CONNEL. *Tourism: A Modern Synthesis*. Thomson Learning; 2nd Edition, 2006. ISBN 9781844801985.

PÁSKOVÁ, Martina a Jozef ZELENKA. *Cestovní ruch: výkladový slovník*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002, 448 s., ISBN 9788072018802.

PEARCE, Philip L. 1990. *The Backpacker phenomenon: preliminary answers to basic questions*, Townsville, Old: James Cook University of North Queensland, ISBN 978-0864433626.

PLETCHER, Kenneth. *The Geography of China: Sacred and Historic Places: (Understanding China)*. Rosen Education Service, 2010, 382 s., ISBN 978-1615301348.

SYSEL, Jiří a Josef ZURYNEK. *Management cestovní kanceláře a cestovní agentury*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009, 120 s. ISBN 978-80-86723-78-5.

ŠTEMBERK, Jan. *Fenomén cestovního ruchu: možnosti a limity cestovního ruchu v meziválečném Československu*. Pelhřimov: Nová tiskárna ve spolupráci s Vysokou školou obchodní v Praze, 2009, 298 s. ISBN 978-80-7415-021-0.

VYSTOUPIL, Jiří a Martin ŠAUER. *Základy cestovního ruchu: distanční studijní opora*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 163 s. ISBN 8021042052.

VYSTOUPIL, Jiří, Martin ŠAUER, Andrea HOLEŠINKOVÁ a Petra METELKOVÁ. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 119 s, [20] s. obr. příl. ISBN 8021041676.

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, 2006, 341 s. ISBN 8024710145.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

ŠKODOVÁ-PARMOVÁ, Dagmar. *Agroturistika*. Vyd. 1. V Českých Budějovicích: Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita, 2007, 92 s. ISBN 978-80-7394-009-6.

WANG, Yushu. *Selected Poems and Pictures of the Tang Dynasty*. China Intercontinental Press, 2005. ISBN 9787508507989.

WEAVER, David a Laura LAWTON. *Tourism management*. 5th ed. Milton: John Wiley & Sons Australia, c2014, xiii, 430 s. ISBN 978-1-118-64481-2.

WEN, Julie Jie a Clement A TISDELL. *Tourism and China's Development: Policies, Regional Economic Growth & Ecotourism*. World Scientific Publishing, 2001. ISBN 9810244339.

World Bank. *World Development Indicators 2007*. World Bank Publications, 2007. ISBN 978-0-8213-6959-3.

ZHANG, Hanqin Qiu, Ray PINE a Terry LAM. *Tourism and Hotel Development in China: From Political to Economic Success*. Routledge, 2013. ISBN 0789012588.

Elektronické zdroje

2018 China Tourism Facts & Figures. *Travel China Guide* [online]. c1998-2020 [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.travelchinaguide.com/tourism>

2019 China inbound tourism facts & figures report. *CGTN* [online]. 2019 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://news.cgtn.com/news/2019-12-27/2019-China-inbound-tourism-facts-figures-report-MLoAQK0vqo/index.html>

A3 report. *Svět produktivity* [online]. c2012 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.svetproduktivity.cz/slovník/A3-report.htm>

Beaches in China. *Tripadvisor* [online]. c2020 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://www.tripadvisor.com/Attractions-g294211-Activities-c61-t52-China.html>

Beijing Population 2020. *World Population Review* [online]. c2020 [cit. 2020-08-22]. Dostupné z: <https://worldpopulationreview.com/world-cities/beijing-population>

China Tourism. *Discover China* [online]. [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://www.discoverchina.com/article/china-tourism>

Embassy of the People's Republic of China in the Czech Republic [online]. [cit. 2020-03-18]. Dostupné z: <http://www.chinaembassy.cz/cze/lsw/viza/>

English Levels in China: Quality of Spoken English, Signage, Etc. *China Highlights* [online]. 2020 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.chinahighlights.com/travelguide/english-levels-in-china.htm>

FALKENHEIM, Victor C. Hainan. *Encyclopædia Britannica* [online]. Encyclopædia Britannica, 11. 12. 2019 [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Hainan>

Fang, Yan & Yin, Jie. (2015). National Assessment of Climate Resources for Tourism Seasonality in China Using the Tourism Climate Index. *Atmosphere*. 6. 183-194. 10.3390/atmos6020183.

Fauna and Flora. *Embassy of the People's Republic of China in Australia* [online]. [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <http://au.china-embassy.org/eng/zggk/t46173.htm>

China Population. *Worldometer* [online]. [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://www.worldometers.info/world-population/china-population/>

China's 7 Most Significant Historical Sites You Should Visit. *China Highlights* [online]. 2019 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://www.chinahighlights.com/travelguide/article/historical-sites.htm>

China's Most Beautiful Lakes. *China Highlights* [online]. 2018 [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.chinahighlights.com/travelguide/lakes/>

Is China attracting foreign visitors? *ChinaPower* [online]. c2020 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://chinapower.csis.org/tourism/>

Kunming. *Stezka.cz* [online]. 2010 [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.hedvabnastezka.cz/zeme/asie/cina/kunming-kchun-ming-/>

Most important countries of origin of foreign tourists in China in 2018. *Statista* [online]. c2020 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/234149/tourists-in-china-by-country-of-origin/>

PLESCAN Melinda & Marius GAVRILETEA, 2009. "The Impact Of The Global Financial Crisis On China's Tourism," JOURNAL STUDIA UNIVERSITATIS BABES-BOLYAI NEGOTIA, Babes-Bolyai University, Faculty of Business. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/254391319_THE_IMPACT_OF_THE_GLOBAL_FINANCIAL_CRISIS_ON_CHINA'S_TOURISM/comments#fullTextFileContent

Podnebí. *Wiki UPOL* [online]. 2013 [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <https://wiki.cinstina.upol.cz/index.php/Podneb%C3%AD>

Příběh Lonely Planet. *Lonely Planet* [online]. c2018 [cit. 2020-07-20]. Dostupné z: <https://www.lonelyplanet.cz/prispevky/clanky/pribeh-lonely-planet>

Public Safety and Security in China. *Top China Travel* [online]. c2004 [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.topchinatravel.com/china-guide/public-safety-and-security-in-china.htm>

Rénkǒu shù jí gòuchéng. *Guójiā tǒngjì jú* [online]. [cit. 2020-09-23]. Dostupné z: <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2019/indexch.htm>

Scenic attraction on Road of Tang Poetry in Ningbo. *China Daily* [online]. [cit. 2020-10-06]. Dostupné z: http://ningbo.chinadaily.com.cn/2020-01/08/c_446794.htm

Tiananmen Square: What happened in the protests of 1989? *BBC News* [online]. 2019 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-48445934>

Transportation in China 2020. *China Discovery* [online]. c2011-2020 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.chinadiscovery.com/travel-guide/transportation.html>

Visa-free entry in to Mainland China. *Chinese Visa Application Service Center* [online]. 2016 [cit. 2020-03-18]. Dostupné z: https://www.visaforchina.org/CBR_EN/generalinformation/faq/275556.shtml

Vysokorychlostní tratě-Čína. *Vysokorychlostní železnice* [online]. [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.vysokorychlostni-zeleznice.cz/vysokorychlostni-trate-cina/>

Where to See Giant Pandas in China. *Top China Travel* [online]. c2004 [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.topchinatravel.com/china-giant-panda/where-to-see-giant-pandas-in-china.htm>

ZHOU, Ping. Tourism Development in China: The Growth of Tourism in China. *ThoughtCo* [online]. 04.03.2019 [cit. 2020-11-03]. Dostupné z: <https://www.thoughtco.com/tourism-development-in-china-1434412>

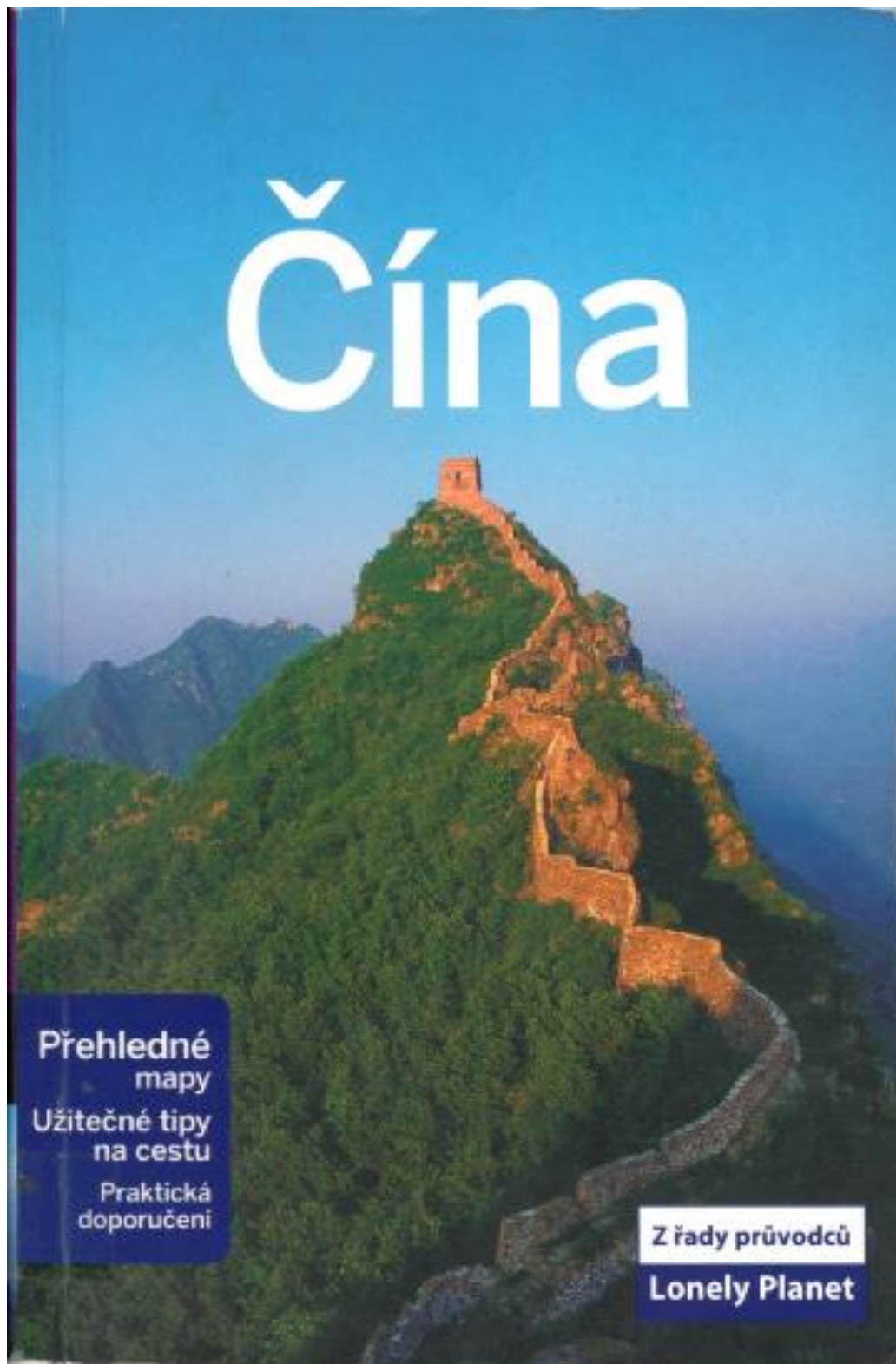
Turistické průvodce

HARPER, Damian, PIERA CHEN, Chung Wah CHOW, et al. *Čína*. Druhé české vydání. Přeložil Eva CACHOVÁ, přeložil Daniela ORLANDO, přeložil Martin RAJNIŠ, přeložil Roman ŘEPA, přeložil Gabriela Elena ŘEPOVÁ, přeložil Erika STAŘECKÁ, přeložil Jan STYBLÍK. Praha: Svojtka & Co., 2012, 1098 s. Lonely Planet. ISBN 978-80-256-0668-1.

Zhōngguó zìzhù yóu 中国自助游 [Osobní průvodce Čínou]. Dì shíliù bǎn 第十六版 [16. vydání]. Guāngmíng Rìbào Chūbǎnshè 光明日报出版社 [Guangming Daily], 2016, 965 s. ISBN 9787511289957.

Seznam příloh

Příloha č. 1 – průvodce LONELY PLANET

Peking

15,6 MILIONU OBYVATEL / TELEFONNÍ PŘEDČÍSLÍ: C10

Obsahuje »

Zajímavosti	46
Aktivity	73
Festivally a zvláštní události ..	74
Ubytování	74
Stravování	79
Bary a noční život	83
Zábava	84
Nakupování	87
Příjezd a odjezd	91

Kde se najíst

- » Xiao Wang's Home Restaurant (str. 80)
- » Capital M (str. 81)
- » Dàlǐ Courtyard (str. 80)
- » Crescent Moon Muslim Restaurant (str. 80)
- » Vineyard Cafe (str. 80)
- » Element Fresh (str. 82)

Kde se ubytovat

- » City Walls Courtyard (str. 74)
- » Opposite House Hotel (str. 78)
- » Peking International Youth Hostel (str. 74)
- » Michael's House (str. 79)
- » Běijīng Downtown Backpackers Accommodation (str. 74)

Proč jet?

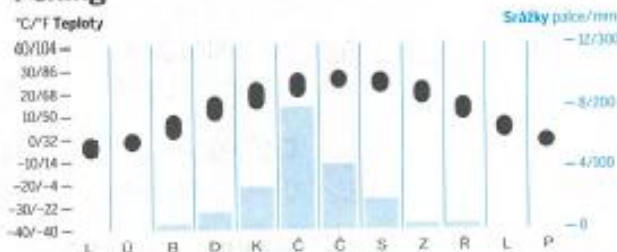
Peking (Běijīng; 北京) je jednou ze skutečně starodávných čínských citadel. Je také sebejistým a moderním městem, které si je jisté svým úkolem vládnout Číně do konce věků. Jeho architektura odráží každou změnu nálady od mongolských dob po současnost, od zanedbaných *hútòngů* (uliček) po protiletectké kryty vybudované v sedmdesátých letech a nablýskané šperky současné architektury.

Čísařská nádhera Pekingu jistě vzbuzuje úctu a město má mnohem hlubší atmosféru než jiná starobylá hlavní města čínských dynastií, jako je Nánjing nebo Káifeng. Abyste však historický odkaz města objevili, budete muset trochu trpělivě pátrat.

Obyvatelé města mluví dialektem Běijīnghuà, standardní čínštinou, a velmi si váží toho štěstí, že mohou žít v centru známého světa. Peking s radostí přenechal neustálý shon Šanghaji a Hongkongu a jeho obyvatelé si místo toho raději najdou čas na posezení před domem, kde hrají šachy a pozorují, jak plyne život kolem.

Nejvhodnější doba

Peking

Září až začátek listopadu Počasí je nádherné svěží, nebe modré a je zde méně turistů.

Březen a duben Začíná se oteplovat, ale připravte se na jarní prachové bouře.

Šanghaj

19 MILIONŮ OBYVATEL/TELEFONNÍ PŘEDVOLBA: 021

Obsahuje »

Zajímavosti	171
Organizované výlety	183
Festivally a zvláštní události	184
Ubytování	184
Stravování	196
Bary a noční život	200
Zábava	202
Nakupování	205
Příjezd a odjezd	209

Kde se najít

- » Třída Huanghe Road (str. 197)
- » Bāoluó Jiǔlóu (str. 198)
- » Lost Heaven (str. 196)
- » Fu 1039 (str. 199)
- » Vegetarian Life Style (str. 199)

Kde se ubytovat

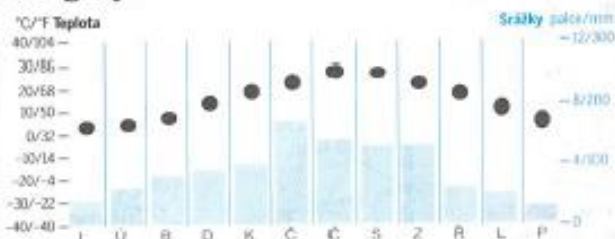
- » Urban (str. 194)
- » Astor House Hotel (str. 186)
- » Park Hyatt (str. 194)
- » Quintet (str. 191)
- » Le Tour Traveler's Rest Youth Hostel (str. 193)

Proč jet?

Velká čínská zeď sice z vesmíru není vidět, ale Šanghaj (Shànghǎi; 上海) byste nejspíš nepřehlédli. Jedno z největších a nejrušnějších čínských měst je zároveň i místem, o němž si zbytek říše středu může nechat jen zdát. Toto ztělesnění moderní Číny, které přitom nemá ve zbytku státu obdoby, je lokalitou skrznastrz čínskou, byť ne v tom duchu, v jakém si Čínu obvykle představujeme. Šanghaj není městem idejí, ale městem činů. Buddhistických mnichů zpytujících nejhlubší tajemství dharmy je tu stejně málo jako rozháraných básníků rozdávajících letáčky a místo nich tu váš pohled upoutá hlavně majestátní četných mrakodrapů. Nejlepší je naplánovat si návštěvu Šanghaje na samý závěr vašeho čínského pobytu a podlehnout jejím svěžím půvabům až v okamžiku, kdy se dostatečně nabažíte zaprášených císařských paláců a úmorných desetihodinových jízd rozhrkanými starými autobusy. Ať už máte na mysli obří nákupní střediska s nonstop provozem a oslnivé mrakodrapy či závrtné rychlé vlaky Maglev a fantastické koktejly, Šanghaj představuje tvář budoucnosti, o níž Čína celé roky jen snila.

Nejvhodnější doba

Šanghaj

Únor Zhlédněte lampionový průvod v Yüyuánské zahradě dva týdny po oslavách čínského Nového roku.

Duben a květen V březnu je tu ještě zima a na prvního máje zavládne ve městě neskutečný chaos, ale jinak je jaro k návštěvě

Šanghaje jako stvořené.

Říjen Ideální doba k prohlídce, kdy není ani moc horko, ani moc vlhko.

navrhované trasy

Následující trasy můžete využít jako východní bod své životní cesty bez ohledu na to, zda na ni máte k dispozici šest dní nebo třeba sedesát. Potřebujete další inspiraci? Zkuste to na internetových stránkách lonelyplanet.com/thorntree, kde se v diskusním fóru Thoru Tree můžete poradit s ostatními cestovateli.

27

Čtyřdenní Čínská klasika

Východním bodem této trasy je **Peking**, kde budete potřebovat aspoň pět dní na prohlídku **Zakázaného města**, výlet k **Velké čínské zdi**, nerušenou procházku areálem **Letního paláce** a blouzení ve spí-eti tradičních úzkých uliček zvaných **hutong**. Velkolepost **Jeskyní Yungang** nedaleko Dátongu vás určitě dostane do té správné buddhistické nálady, kterou můžete dále upevnit několika dny strážení na klášterní hoře **Wutai Shān**. Poté doporučujeme třídenní zastávku v prostorném opevněném městě **Pingyáo**, které vypadá přesně tak, jak jste si vždy mysleli, že vypadá celý Čína, jen abyste nakonec zjistili, že vypadá úplně jinak. Historické opevněné město **Kaifeng** v provincii Hénán, které se vyznačuje pozoruhodným nočním trhem, je zase odpradávná domovem rozsáhlé komunity čínských Židů; odtud pak můžete pokračovat do **Luoyángu** za dalšími buddhistickými pozoruhodnostmi: **Jeskyní Lóngmén** a nedalekého **kláštera Shaolin**. Čtyřdenní okruh po **XFān** by vám měl stačit jak na **armádu terakotových válečníků**, tak na výpravu k taoistické hoře **Chua**. XFān je rovněž tradičním východním bodem **Hedvábné stezky**, po níž lze přes provincii **Gansú** dojet až do pouštního města **Dúnhuáng**. Z Dúnhuángu pak vaše kroky povedou do autonomní oblasti **Xinjiāng**, kde objevíte nezaměnitelné kouzlo severozápadní Číny.

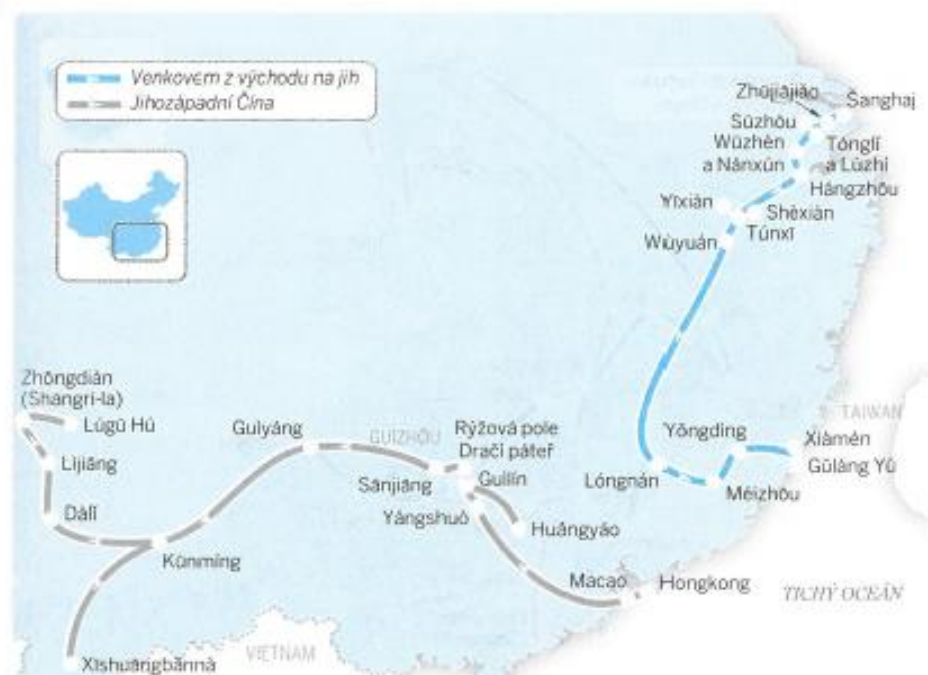

Tří- až čtyřtýdenní Podél pobřeží

Z Pekingu vyrazte vysokorychlostním vlakem přes nově zrenovované město **Tiánjīn** do bývalého posádkového města dynastie Ming **Shānhǎiguān** na samých hranicích Mandžuska. Za prastarým přístavním městem **Xīngchéng** na vás pak na pobřeží čeká moderní velkoměsto **Dàlián**, odkud můžete podniknout buď výlet do **Dāndōng**u na severokorejských hranicích, nebo dvoudenní plavbu do **Yántái** kolem svěžího a velmi atraktivního šantungského přístavu **Qīngdǎo**. Nesmíte samozřejmě opominout nádhernou **Šanghaj** - na prohlídku města a okolí počítejte aspoň se čtyřmi až pěti dny, a to včetně plavby na nedaleký ostrov **Pùtúoshān** absolvovaného ve všední den a výletu do kultivovaného bývalého sídelního města dynastie Sung **Hángzhōu**. Odtud budete pokračovat podél pobřeží na jih do **Xiàménu** (Amoy), kde si vychutnáte podmanivé kouzlo ostrova **Gūlàng Yǔ** a zároveň využijete toto přístavní město jakožto základnu pro výpravy k **hakkským příbytkům** v okrese **Yǒngdīng**. Putování podél pobřeží zakončíte ochutnávkou *dim sum* v akčním **Hongkongu** a úžasem nad portugalským nádechem **Macao**, případně zajižkou do ospalého přístavu **Běihǎi** v autonomní oblasti Kuang-si a výletní plavbou k sopečnému ostrovu **Wéizhōu**.

Desetidenní Peking a Héběi

Až se nasytíte četných pekingských atrakcí - **Zakázaného města, náměstí Tiān'ānmén, Letního paláce, Velké čínské zdi** či okouzujícího **hútōngu** -, naskočte si do expresního vlaku třídy D směr **Shìjiǎzhuāng** a zde podnikněte výlet do nedalekého chrámového města **Zhèngdīng**. Za pastorálními radovánkami mohou ti odvážnější z vás vyrazit ze Shìjiǎzhuāngu na západ do nevelké chepejské osady **Yújiācūn**, kde se dá přespat v atmosféře nefalšované venkovské prostoty. Zpátky do Shìjiǎzhuāngu se pak vraťte kolem panoramatického **Cāngyán Shānu**. Za zemitějšími lákadly se můžete ovšem z Pekingu vydat i do polorozpadlého opevněného města **Jímíngyì** nebo ospalé vesničky **Chuāndìxià**; v obou těchto lokalitách lze také přenocovat. Severovýchodně od Pekingu ve směru k mandžuské pravlasti leží snadno dostupné město **Chéngdē**, které je zajímavé svým grandiózním říšským letoviškem a strhující sbírkou buddhistických chrámů v tibetském stylu, zatímco na pobřeží můžete navštívit atraktivní **Shānhǎiguān**, což je opevněné posádkové město z dob dynastie Ming a vstupní brána hned k několika památkám v těsné blízkosti Velké čínské zdi, jako je třeba **Jiǎoshān** či **Jiūménkǒu** v sousední provincii **Líáoníng**.

Dvoutýdenní Venkovem z východu na jih

Ze **Šanghaje** jedte nejprve za malebnými říčními kanály do **Zhūjiājīlāa** ve venkovsky laděné západní části přilehlého regionu; pokud vás čínská kanálová města nadchnou, můžete za nimi vyrazit i do provincie Jiāngsū a severního Zhèjiāngu, kde leží mimo jiné snadno dostupná městečka **Tónglǐ**, **Lùzhí**, **Wūzhèn** a **Nánxún**. Ze **Sūzhòu** nebo **Hángzhòu** pokračujte autobusem do anchuejského **Túnxī**, kde strávíte několik dní průzkumem rozkošných prastarých chuejčouských vesniček **Yìxiàn** a **Shèxiàn**. Pak si počkáte na autobus mířící do sousední provincie Jiāngxī, kde věnujete dva až tři dny pěší túře nádhernou krajinou **Wùyuanu** z jedné krásné vesnice do druhé. Odtud to pak vezmete na jih provincie, kde se rozkládá hakkský region – hornatý kraj posetý opevněnými vesničkami okresu **Lóngnán** – a vyhraďte si čtyři dny na bezcílné toulky po sousedních hakkských oblastech **Méizhòu** a **Yǒngdìng** v provinciích Guǎngdōng a Fújiàn, kde můžete přenocovat v tradičních hliněných domech a poznat život domorodců takřkajíc z první ruky. Celý okruh zakončete v přímořském městě **Xiàmén**, kde strávíte noc nebo dvě mezi koloniálními památkami na ostrově **Gùláng Yǔ**.

Třítýdenní Jihozápadní Čína

Nejprve se dostaňte do té správné nálady čtyřdenním putováním po restauracích **Hongkongu** a **Macao**, odkud zamíříte do vnitrozemí směr **Guilín** a na další tři dny se ponoříte do snové krasové krajiny okresu **Yángshuò**. Pak si zajedte autobusem do podmanivého města **Huángyáo** a po návratu do Guilínu vyrazte na sever k **rýžovým polím Dračí páteř** a větrem oslehanému kraji mostů a národnostních menšin **Sánjiāng**. Odtud podnikněte krátkou jízdu do východní části provincie **Guìzhōu**, kde se nacházejí vesničky četných národnostních menšin, jako je třeba **Lángdè**, **Shíqíáo**, **Lónglǐ**, **Bāshā** či **Zhàoxīng**, načež přes **Guìyáng** jedte vlakem do hlavního města yúnnánské provincie **Kūnmíng**. V Kchunmingu si dopřejte dvoudenní pobyt následovaný výletem na sever Yúnnánu do **Dàlǐ**, **Lǐ-fíangu (Lí)** a **Zhōngdiānu (Šangri-La)**. Zde přichází v úvahu i pouť po okrajových částech sečuánské provincie do odlehleho **Lúgū Hú**, odkud se dá pokračovat přímo do Sečuánu. V opačném směru se v jižní části provincie, kde Yúnnán konečně dostává onen nezaměnitelný ráz typický pro jihovýchodní Asii, rozkládá úrodný kraj **Xīshuāngbǎnnà**. Za vynaloženou námahu zde budete odměněni nepřebernou nabídkou pěších túr po jihozápadním pohraničí Číny a bezpočtem tradičních osad obývaných příslušníky četných národnostních menšin.

Desetidenní Severovýchodem Číny

Z výchozího bodu, jímž je hlavní město **Peking**, dojedete nejprve vlakem do elegantního **Dáliánu**, ale cestou si ještě vyhradte několik dnů na historická opevněná přímořská města **Shānhài-guān** a **Xīngchéng**. Několik dnů budete ovšem potřebovat i na dálníanské zajímavosti, mezi něž patří třeba historický přístav **Lūshùnkǒu** nebo malebné pobřeží. Skalní světoběžníci budou určitě chtít dojet až do **Dāndōngu** na hranicích Severní Koreje, které se vyznačuje svěbytným spojením korejské a čínské kultury. Zde můžete podniknout vyhlídkovou plavbu po řece Ja-lu (Amnokkang), ochutnat severokorejskou kuchyni a prohlédnout si úsek **Velké čínské zdi na Tygří hoře**. Zvažte také, zda ještě nevyrazit vlakem a autobusem přes **Tōnghuà** k **Nebeskému jezeru** v pohoří **Chángbái Shān** (největší čínské rezervaci). Toto sopečné jezero na severokorejských hranicích skýtá nezapomenutelný pohled, ale dostupné je pouze od poloviny června do září. Jinak odtud můžete pokračovat vlakem do **Shěnyángu**, kde na vás čeká císařský palác z doby dynastie Čching a hrobka zakladatele této dynastie Chunga Tchaj-ťiho. Autobusem nebo vlakem pak můžete dojet do **Hā'ěrbínu**, kde ve čtvrti **Dàoliqū** budete určitě žasnout nad četnými ruskými a židovskými památkami. Pokud se vám ještě nechce vracet domů, zajedte si ještě do **nejsevernější čínské vesnice** a pokuste se zahlédnout polární záři v okrese **Mòhé**.

Sedmidenní Z Pekingu do Mongolska

Až zdoláte všechny ty strhující pekingské památky a vybrané restaurace, naskočte na vlak směr **Hothot** ve **Vnitřním Mongolsku**, kde můžete koncem července zhlédnout oslavy Nádamu na zelených gegentských loukách a pastvinách ležících severně od města. Nezapomeňte také nahlédnout do chöchchotských lámaserií a chrámů a zajet si aspoň jednou za město, abyste na vlastní oči poznali nedozírnou rozlehlost mongolských náhorních plošin. Z Chöch chotu můžete buď pokračovat přímým vlakem do hlavního mongolského města **Ulánbátar**, nebo po alternativní trase směr Mongolsko, která vede z Chöch chotu vlakem přes **Shàngdū** - kde svého času stával proslulý Kublaj Chánův palác **Xanadu** - do **Háilǎ'ěru**, města ležícího leží na severu Vnitřního Mongolska u hranice s Mongolskem a Ruskem. Největší atrakcí Háilǎ'ěru jsou okolní lůka, takže návštěvníkům vřele doporučujeme přenocovat aspoň jednou pod äirým nebem v klasické mongolské jurtě. Máte-li namířeno do Ruska, můžete hranice překročit například v nedalekém trhovém městě **Mánzhòulǐ**. Z Háilǎ'ěru se také dá pokračovat vlakem do Há'ěrbínu v provincii Hěilóngjiāng (kde lze navázat na okruh **Severovýchodem Číny**) nebo letecky do Čojbalsanu ve východním Mongolsku.

ZTO
《中国自助游》编辑部

第十六版
2016
全新升级

连续15年
中国最畅销
自助游手册

当当网 亚马逊 京东商城 天猫网 开卷图书调查
自助游类图书 销售排行 总冠军

中国自助游

China

最权威 · 最实用 · 最新鲜

- 🔥 独家发布2016年旅游趋势报告
- 🔥 新增150个最具旅游价值热门景点
- 🔥 独创景点游览价值“星级评判”
- ★ 2400处经典景点资讯全面实地复核评估
- ★ 新增200余条旅行贴心小资讯
- ★ “谈行天下”15年金牌品质回馈读者

2002年起 15年来我们一直卖得最好

畅销旅游图书
畅销总榜
第一名
谈行天下

北京人民邮电出版社

天极网 | 力荐
www.tj.com.cn

北京快速攻略

北京作为中国的首都，旅游景点众多，跟团大多只是浮光掠影，疲惫却不能触及真正的北京。自助游客可根据自己的愿望、爱好选择不同的路线来感受北京。时间宽裕的话，不妨多去北京的四合院、小胡同走走，看看大都市下小百姓的质感生活，这才是真实的北京，也是北京旅游的精华所在。如果您时间有限，想在1~5天内搞定，可根据以下推荐路线安排行程。

国粹京剧

京剧是地道的中国国粹，京剧以徽调“二簧”和汉调“西皮”为主，兼收昆曲、秦腔、梆子等地方戏精华，经过两百多年的发展终于成为一门成熟的艺术。京剧集歌唱、舞蹈、武打、音乐、美术、文学于一体，与西方歌剧有类似之处，所以被西方人称为“Peking Opera”。

游京感悟

北京，人文景观够多，文物也很多，但管理和维护跟不上；城市范围够大，交通便利，但乘务员的服务有待提高；老人和孩子待人热情、礼貌，当地人对游客处处充满好奇，旅游景点宰客很有北方人的豪气。

一日游方案

游线1 宋庆龄故居（或恭王府）→步行什刹海，沿途闲逛胡同

自驾游:

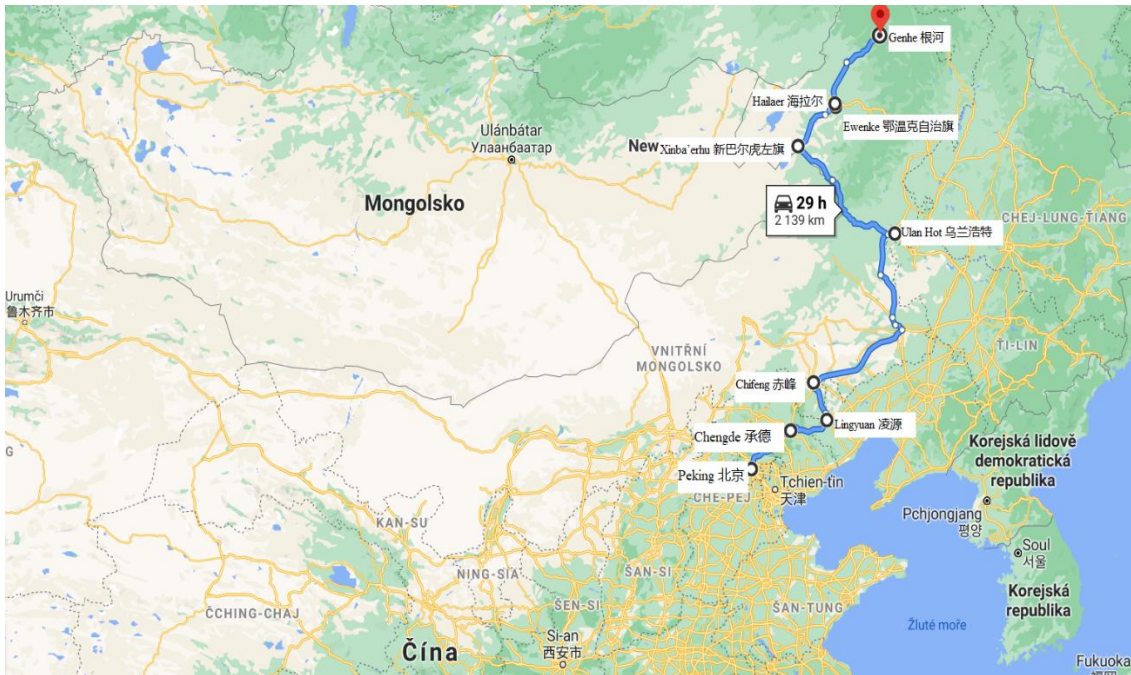
驰骋在无垠的草原

北京→承德→凌源→赤峰→乌兰浩特→阿尔山→新巴尔虎左旗→
鄂温克自治旗→海拉尔→根河

一睹坝上风光

北京→承德→木兰围场

1. Trasa 驰骋在无垠的草原 „Vstříc nekonečným mongolským pastvinám“

2. Trasa 一睹坝上风光 „Pohled na scenérie přehrady“

上海

区号 021

邮编 200000

面积 6341平方公里

人口 2380.4万

市花 白玉兰

旅游局

021-63367122

旅游咨询

021-962020

旅游网站

上海旅游网

www.shanghaitour.net

上海快速攻略

上海快速攻略

游线1 一大会址→新天地→东台路→大境阁关帝庙→上海老街→老城隍庙、豫园→外滩→东方明珠塔→南京路

1. 乘地铁1号线到黄陂南路站，沿路步行5分钟到一大会址参观，在旁边的“新天地”参观翻新但十分典型的石库门，感受这处上海的时尚娱乐中心。

2. 步行约10分钟到古玩街东台路（从黄陂南路往北到太仓路右转到普安路再右转到崇德路，然后左转），与东台路相邻的浏河路也卖旧工艺品，可顺路转转。

3. 从浏河路穿到西藏南路，马路对面就是大境阁关帝庙，这里可看到上海仅存的一段老城墙。

4. 由北往南走完东台路，在老西门车站乘569路到豫园，下车后马路对面就是上海老街，逛老城隍庙、豫园。

5. 从豫园出来，穿过百米长的福民街小商品市场，到人民路右转步行5分钟可到黄浦江边，逛外滩。

6. 从外滩的观光隧道过浦江，对岸即是东方明珠塔。

7. 逛陆家嘴。

8. 从陆家嘴乘地铁1站路，就回到浦西的南京路了。

嵊泗→朱家角→练塘→金泽→罗店→嘉定古城→枫泾→南翔

自驾游:

走进水乡古镇

上海→直→周庄→同里→南浔→乌镇→西塘→上海

踏上唐诗之路

上海→嘉兴→杭州→新昌→天台→仙居→临海

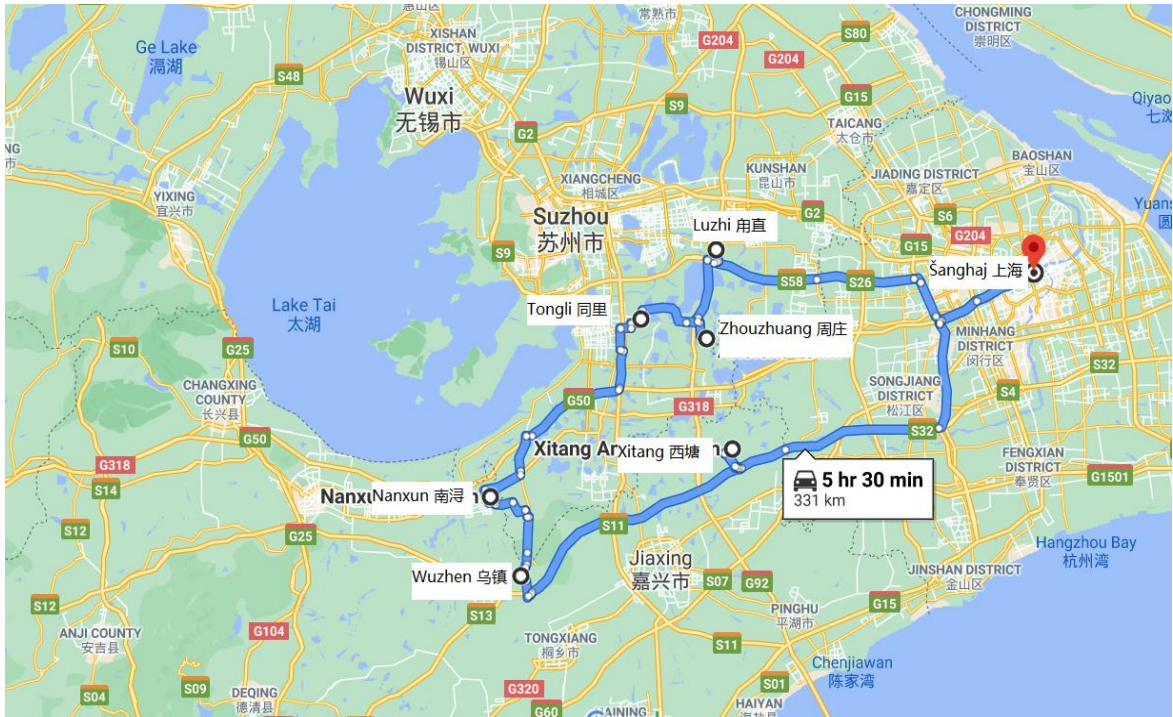
穿越夜上海

上海→桃浦→南翔→马陆→外冈→虞山→鹿苑→张家港→靖江→
泰兴→扬州→南京→镇江→常州→无锡→苏州→昆山→真如→上海

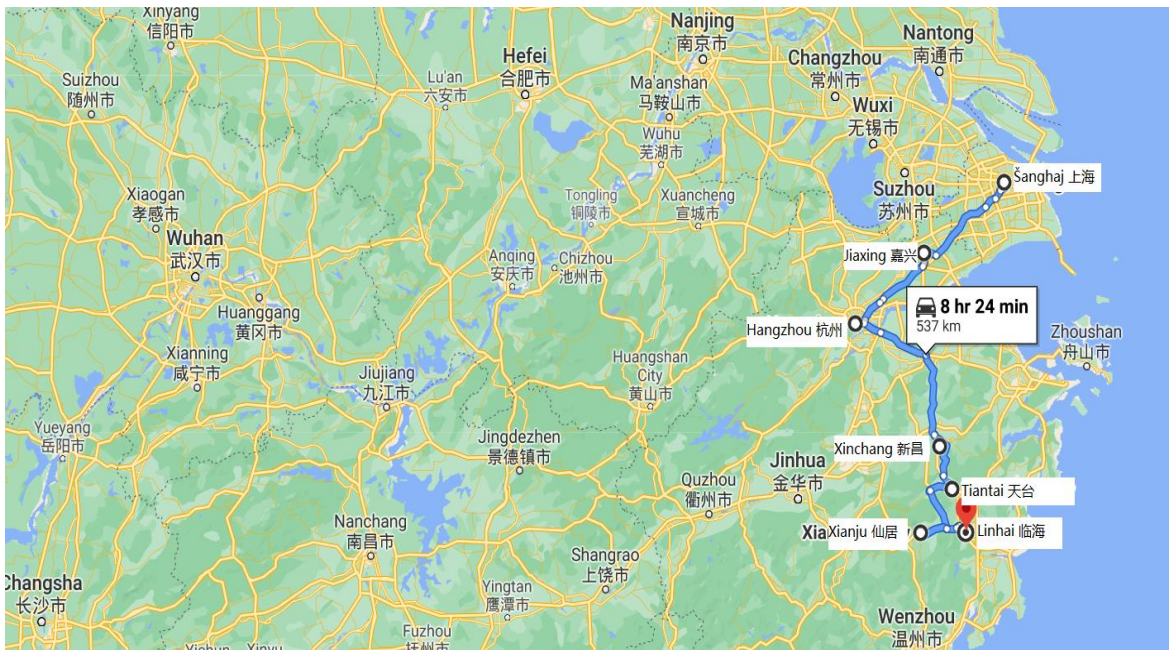
领略水乡柔情

上海→杭州→转塘→桐庐→乾潭→寿昌→上方→金华→上溪→诸
暨→浦阳→杭州→上海

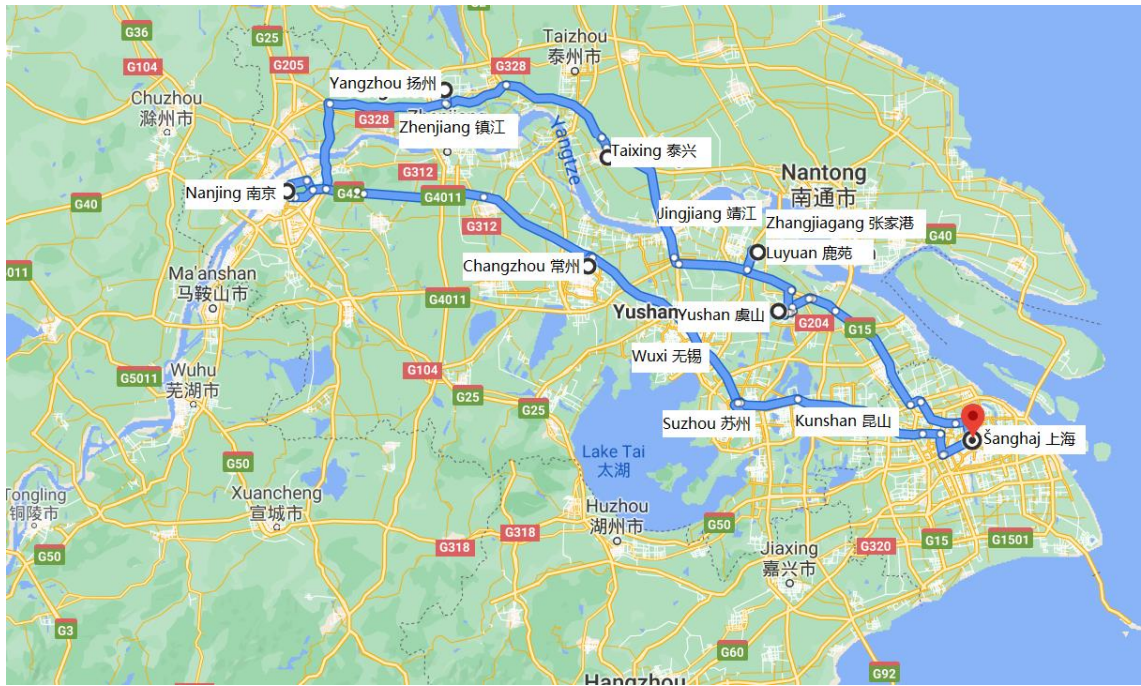
1. Trasa 走进水乡古镇 „Po starodávných vodních městech“

2. Trasa 踏上唐诗之路 „Ve stopách tangské poezie“

3. Trasa 穿越夜上海 „Noční Šanghají“

4. Trasa 领略水箱柔情 „Poznááme krásu vodních nádrží“

